

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Varainhoitopalveluiden edut ja haitat piensijoittajalle verrattuna suoriin osakesijoitukseen

Viitanen, Mikko

2014 Otaniemi

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Business Ventures

Varainhoitopalveluiden edut ja haitat piensijoittajalle verrattuna suoriin osakesijoituksiin

Mikko Viitanen
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2014

Mikko Viitanen

Varainhoitopalveluiden edut ja haitat piensijoittajalle verrattuna suoriin osakesijoituksiin

Vuosi 2014 Sivumäärä 33+34

Rahoitusmarkkinoilla yleisen alhaisen korkotason vuoksi moni suomalainen miettii vaihtoehtoa tilisäästämiseksi ja määräaikaan sidotuille korkeakorkoisille tileille.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tarjota tietoa suhteellisen uusien varainhoitopalveluiden hyödyistä ja haitoista piensijoittajalle. Työssä vertaillaan suoraa osakesijoittamista ja varainhoitopalveluita piensijoittajan kannalta. Työn tuloksena pyritään löytämään hyötyjä ja haittoja varainhoitopalveluista suoriin osakkeisiin nähden.

Suorien osakesijoitusten vertailukohteena käytetään OMX Helsinki 25 -indeksiä. Tällä pyritään saamaan realistinen kuva passiivisen sijoittajan osakesalkun toiminnasta.

Varainhoitopalveluita pyrittiin vertailemaan kvalitatiivisella niin sanotulla benchmarking-tyyppisellä kartoituksella. Rahoituslaitoksilta pyydettiin tarjoukset 50 000 euron säästösummalle ja 10 vuoden sijoitusajalla.

Palveluihin perehtymisen jälkeen varainhoitopalveluista selvisi hyötyjä ja haittoja. Passiivinen sijoittaja hyötyy varainhoitopalvelun sijoitustuotteen hoitajan näkemyksellisyydestä varainhoitoon vähemmän kuin suoraan passiiviseen osakesalkkuun sijoittaja. Osakesijoittaja joutuu tekemään itse ratkaisut omassa sijoitussalkussa. Toisaalta tämä voi ammattitaidon puutteen vuoksi tuoda suuria arvovaihteluita sijoitussalkkuun.

Varainhoitoratkaisun niin sanottu vakuutuskuori antaa sijoittajalle veroetuja perinnönjakoa suunniteltaessa. LähiTapiolan varainhoitovakuutuksen korkein päättymisikä on 110 vuotta. Varainhoitovakuutuksessa oleva kuolemanvaraturva takaa lähiomaiselle osuuden ilman perintöveroa aina 35 000 euroon asti

Avainsanat: Osakkeet, varainhoito, säästäminen

Mikko Viitanen

The financial advantages and disadvantages of asset management services in comparison to direct equity investments from the small investors' point of view

Year	2014	Pages	33+34
------	------	-------	-------

Due to the low overall interest rates in financial markets many Finns are considering options for saving accounts and timebound high interest accounts.

The purpose of this study is to present the pros and cons of the relatively new financial services for the small investor. This thesis compares the direct equity investments and asset management services in the small investor's point of view. The purpose is to find the advantages and disadvantages of using financial services in comparison to direct shareholding.

The point of comparison of direct equity investments is the OMX Helsinki 25 index. The aim is to obtain a realistic overview of a passive investor's equity portfolio activities.

The idea was to compare financial services with a so-called qualitative benchmarking type of survey. Financial institutions were invited to tender a 50 000 EUR savings amount in a 10-year investment period.

After studying the services, some of the advantages and disadvantages of financial services were discovered. In asset management services, the passive investor benefits less from the services of an investment product manager compared to an investor that invests directly to the passive investor's equity portfolio. An equity investor will have to make the solutions on his own in his investment portfolio. This may, due to lack of skills, cause large fluctuations in the value of the investment portfolio.

The so-called insurance cover of asset management solution provides certain tax advantages to investors in terms of inheritance distribution planning. LähiTapiola's financial insurance ends at the age of 110 years maximum. The death benefit guarantee of the financial insurance enables a close relative to inherit a tax-free estate of up to 35 000 EUR.

Keywords: shares, financial management, saving

Sisällys

1	Johdanto.....	7
	1.1 Opinnäytetyön tavoitteet.....	7
	1.2 Opinnäytetyön rajaus.....	8
	1.3 Teoreettiset käsitteet.....	8
2	Teoreettinen viitekehys.....	9
3	Sijoittaminen ja säästäminen.....	9
	3.1 Sijoittaminen prosessina.....	11
	3.2 Riskinsietokyky.....	12
	3.3 Rahaston hallitulla riskillä haetaan reaalituottoa varoille.....	12
	3.4 Yritysriski.....	12
	3.5 Markkinariski.....	12
	3.6 Likviditeettiriski.....	13
	3.7 Sijoitustilanteen selvittäminen.....	13
	3.8 Sijoitusten onnistumisen määrittely.....	14
	3.9 Sijoitustuotteiden kulut.....	15
	3.10 Varallisuusluokkien hajauttaminen.....	15
	3.11 Rahastot ja vertailuindeksi.....	16
4	Varainhoito.....	16
	4.1 Yksilöllinen varainhoito.....	16
	4.2 Konsultointi.....	16
	4.3 Täyden valtakirjan varainhoito.....	16
	4.4 Raportointi.....	17
	4.5 Varainhoitopalvelut piensijoittajalle.....	17
	4.6 Vakuutussäästäminen.....	17
5	Osakkeet.....	18
	5.1 Osake sijoitusmuotona.....	18
	5.2 Volatiliteetti.....	19
	5.3 Yksittäisen arvopaperin valinta.....	20
	5.4 Osingot.....	20
6	Kartoituksen toteutus.....	21
	6.1 Kartoitusongelmat.....	21
	6.2 Kartoituskysymykset.....	21
	6.3 Kartoitusmenetelmät.....	22
	6.4 Kartoitusaikataulu.....	22
	6.5 Kartoituksen tulokset.....	22
7	Varainhoitopalveluiden ja suorien osakkeiden vertailu.....	23
	7.1 Palvelun avaukseen liittyvät kulut.....	23

7.2	Palveluiden juoksevat kulut	24
7.3	Asiakkaalle kuuluvat palvelut	25
7.4	Säästöajan sisällä tehtävät nostot sijoitussalkusta	26
7.5	Kulut sopimuksen päättämisestä	27
7.6	Tuottovertailu	28
7.7	Sijoituskohteiden hajautus	29
7.8	Sijoituskohteiden verotus	30
8	Varainhoitopalveluiden hyödyt ja haitat verrattuna suoriin osakkeisiin	30
9	Yhteenveto	31
9.1	Varainhoitopalvelun hyödyt asiakkaalle	31
9.2	Varainhoitopalveluiden haitat	33
	Lähteet	34
	Kuviot	36
	Taulukot	37

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö pitää sisällään kartoituksen, jonka avulla selvitetään varainhoitopalveluiden hyödyt ja haitat piensijoittajalle verrattuna suoriin osakesijoituksiin. Varainhoitopalvelut ovat ennen 2010-lukua olleet ainoastaan sellaisten sijoittajien saatavilla, joiden sijoitusvarallisuus on ollut vähintään 100 000 euroa. Tässä työssä selvitetään markkinoiden tarjonta varainhoitopalveluista piensijoittajalle (20 000-100 000 EUR) benchmarking-kartoituksen avulla.

Suoria pörssiosakkeita omistaa vuonna 2011 tehdyn tutkimuksen mukaan 29 % kotitalouksista. Kuitenkin vain 12 % näistä tekee kauppaa aktiivisesti kurssivaihteluista hyödyntäen. Nykypäivän aktiivinen talouselämä ja pelko finanssisektorilla tapahtuvista muutoksista tuottavat paljon erilaisia riskejä piensijoittajalle, jotka sijoittavat suoriin pörssiosakkeisiin. (Pörssisäätiö 2014.)

Varainhoitopalvelut tarjoavat piensijoittajalle hajautetun riskin sijoitussalkkuun ja hyödyllisiä etuja verrattuna suoriin osakkeisiin. Varainhoitopalveluissa sijoituspäätökset seuraavat piensijoittajan riskiprofiilia ja päätökset tuotteen sisällä tehdään ammattimaisen sijoittajan näkemyksellä, linjailten palveluntarjoajien varainhoitonäkemyksiä. Tutkimusten mukaan kuitenkin passiivisesti hoidettu sijoitussalkku voittaa useasti aktiivisen salkunhoidon.

Oikean sijoitustuotteen valitseminen on haastavaa ja tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tuoda lisää tietoa piensijoittajan varainhoitopalveluista. Tällä hetkellä kilpailu eri palveluntarjoajien kesken on kovaa ja palveluita on lukematon määrä. Tämä opinnäytetyö avaa varainhoitopalveluiden tarjontaa piensijoittajalle. Työssä selviää myös, onko varainhoitopalveluista hyötyä tai haittaa piensijoittajalle verrattuna suoriin osakkeisiin ja mitkä ne ovat.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena on tuoda esille varainhoitopalveluiden hyödyt ja haitat verrattuna suoriin osakesijoituksiin. Työssä selvitetään kvalitatiivisen benchmarking-kartoituksen avulla neljän eri toimijan varainhoitopalvelut piensijoittajalle. Tutkimus suoritetaan lomakkeella, jolla pyydetään tarjoukset palveluista.

Kartoituksen avulla ja osakesijoittamisen tilastojen avulla selvitetään mitkä ovat varainhoitopalveluiden hyödyt ja haitat verrattuna suoriin osakesijoituksiin. Analysointi suoritetaan saatavien materiaalien avulla.

1.2 Opinnäytetyön rajaus

Opinnäytetyössä kysely tehdään kolmelle varainhoitopalveluiden tarjoajalle. Toimijat ovat LähiTapiola Pankki, Mandatum ja Handelsbanken. Näiltä selvitetään varainhoitopalveluiden sisältö piensijoittajalle. Kysely tehdään asiakasrajapinnassa työskenteleville toimihenkilöille. Heille toimitetaan dokumentti, jolla pyydetään tarjousta kyseisestä palvelusta. Yhteydenotot tapahtuvat Veromessut 2014-tapahtumassa.

Osakepalveluiden hinnoittelussa tarkastellaan palveluntarjoajana LähiTapiolan hinnoittelua. Sijoitustoiminnassa kulut syntyvät arvopapereiden hallinta- ja säilytyskuluista. Lisäksi kuluja voi olla arvopaperin merkintä- ja lunastuspalkkiot. Varainhoitopalveluissa varainhoitaja myös veloittaa omasta ammattitaidostaan. Näihin kuluihin sisältyvät myös palvelun hoitokulut.

Vertailussa käytetään kyselyn avulla LähiTapiolan varainhoitopalveluiden tietoa ja verrataan kauppalehden kautta saatuun tietoon suorista osakesijoituksista. Osakesijoituksen tuottovertailussa käytetään OMX Helsinki 25 osakeindeksiä. Tämä indeksi kuvaa Helsingissä 25 rahamääräisesti vaihdetuimman osakesarjan hintakehitystä. (Nasdaq Omx 2012, 24.)

1.3 Teoreettiset käsitteet

Opinnäytetyössä käsitellään piensijoittajan näkökulmasta varainhoitopalveluiden ja osakesijoittamisen sisältöä. Näihin olennaisina käsitteinä kuuluvat aktiivinen ja passiivinen salkun hoitosijoittamisen riskit, kulut, tuotot, sijoitusaika ja sijoitustuotteiden hajauttaminen.

Piensijoittajalla tarkoitetaan tässä tapauksessa yksityissektorin kuluttaja-asiakasta, jonka sijoitusvarallisuus on 20 000-100 000 euroa.

Aktiivinen salkunhoito tarkoittaa, että salkunhoitaja pyrkii sijoitusvalinnoillaan voittamaan valitun indeksin. Aktiivista salkunhoitoa käytetään yleisimmissä kuluttajille tarjottavissa rahastoissa. (Erola 2012, 12.)

Passiivisella salkunhoidolla tarkoitetaan sitä, että salkun sijoitussuunnitelmaa seuraa mahdollisimman tarkasti valittua seurantaindeksiä. Tämän avulla pyritään minimoimaan salkun kustannukset. (Erola 2012, 65-66.)

Reaalituotolla tarkoitetaan tuottoa, josta on vähennetty inflaation osuus (pörssisaatio 2014).

Varainhoitopalvelut pitävät sisällään asiakkaan varojen sijoittamista perusteellisen kartoituksen mukaisesti. Varainhoitopalvelut ovat pääasiassa suursijoittajille alkaen 100 000 eurosta. Tässä opinnäytetyössä keskitytään piensijoittajan varainhoitopalveluihin.

Kun yhtiömuodoksi valitaan osakeyhtiö, muodostaa perustajien sijoittamat varat alkupääoman. Osakkeilla voidaan käydä kauppaa jälkimarkkinoilla. Tämä tapahtuu esimerkiksi Suomessa arvopaperipörssissä, Helsingin pörssissä. (Pörssisäätiö 2013, 19-20; Kallunki, Martikainen & Niemelä, 2007, 103.)

Riskillä tarkoitetaan sijoituksen arvon vaihtelua ajan suhteen eli tappioiden ja voittojen mahdollisuudella sijoitustoiminnassa. Riskiä mitataan muun muassa keskihajonnalla. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 307.)

Riskiä voi pienentää hajauttamalla sijoituksiaan. Sijoituksia voi hajauttaa eri omaisuuslajeihin, kuten talletuksiin, korkotuotteisiin ja osakkeisiin. Osakkeissa yritysrisiä voidaan pienentää hajauttamalla eri toimialoihin. Suhdannekierrossa eri toimialojen parhaat ja huonoimmat tuotot osuvat eri ajanjaksoille. (Pörssisäätiö 2013, 11.)

Tuotto on sijoituksen arvonnousu lisättyinä sijoitusperiodin aikana mahdollisesti saaduilla maksuilla, joihin sijoituksen omistaminen oikeuttaa (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 309).

Sijoitusaika määritellään asiakkaan tarpeen mukaan ja tarkoittaa aikaa, minkä sijoitettava varallisuus on sidottuna sijoituskohteeseen. Sijoitus voi olla sidottu esimerkiksi kahdeksi vuodeksi ja varojen nostaminen tuotteesta ei ole mahdollista ilman painavaa syytä. Tämän kaltaisia syitä on työttömyys, avioero ja läheisen menehtyminen. (Finanssivalvonta 2014.)

2 Teoreettinen viitekehys

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys muodostuu sijoittamisen ja säästämisen, osakkeiden ja varainhoidon teoriasta. Aiheiden avulla pyritään hakemaan varainhoidollisesta tuotteesta hyötyjä ja haittoja suoraan osakesijoittamiseen verrattuna. Lisäksi paneudutaan sijoitustuotteiden verotuksellisiin hyötyihin ja tutkimusmenetelmistä kvalitatiiviseen tutkimukseen.

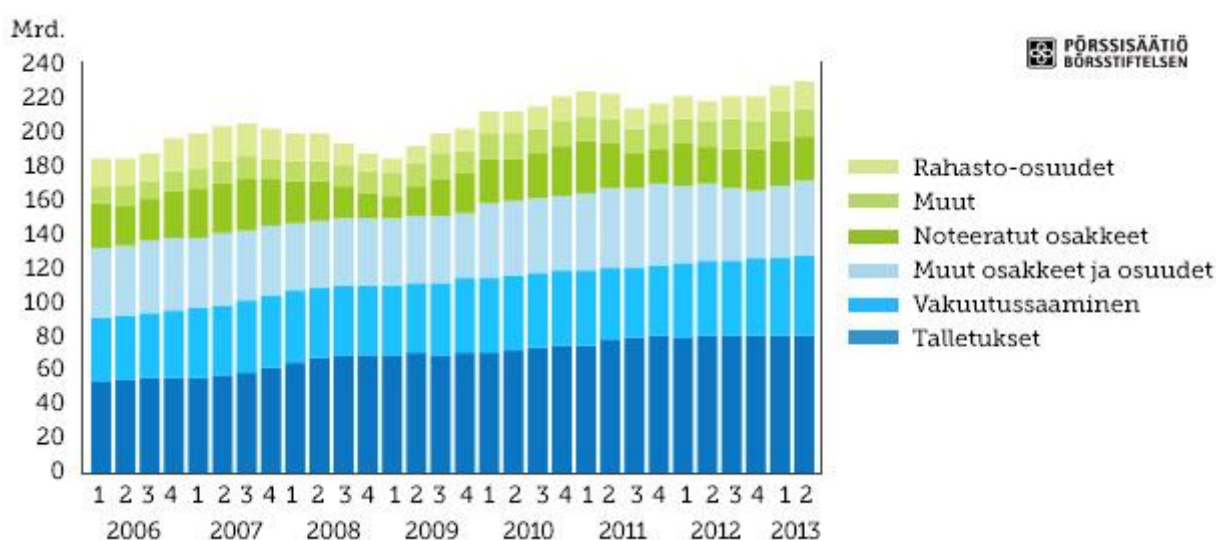
3 Sijoittaminen ja säästäminen

Opinnäytetyön tekemisen aikaan taloustilanne Suomessa ja maailmalla pitää korkotuotot alhaalla. Vuoden määräaikaisen talletuksen keskikorko on alle yhden (1) prosentin. (Kauppalehti 2013). Vastaavasti inflaatio eli kuluttajahintojen nousu on 1,2 prosenttia. (Tilastokeskus 2013) Tähän lisättyinä korkotulon lähdeveron ollessa 30 prosenttia (vero.fi 2013), on tilien ja

määräaikaisten talletusten reaalityttö negatiivinen. Tämän tilanteen mukaan on sijoittajan otettava riskiä, jotta mahdollistaa positiivisen reaalitytton säästöilleen.

Moni suomalainen on tallettanut omia talletusvarojaan moneen rahoituslaitokseen. Tileillä ja määräaikaisilla talletuksilla on talletussuoja. Talletussuoja tarkoittaa, että tallettajan saamiset korvataan pankin maksukyvyttömyystilanteessa. Talletussuoja on 100 000 euroon asti tallettajaa kohti per pankki. Talletussuoja kerää pankeilta vuotuisia kannatusmaksuja. Pankit eivät saa maksettua kannatusmaksuja takaisin vaan varoja voidaan käyttää ainoastaan tallettajan saamisten maksamiseen. Talletussuoja on yhteinen kaikissa EU-maissa. (Kontkanen 2009, 117.)

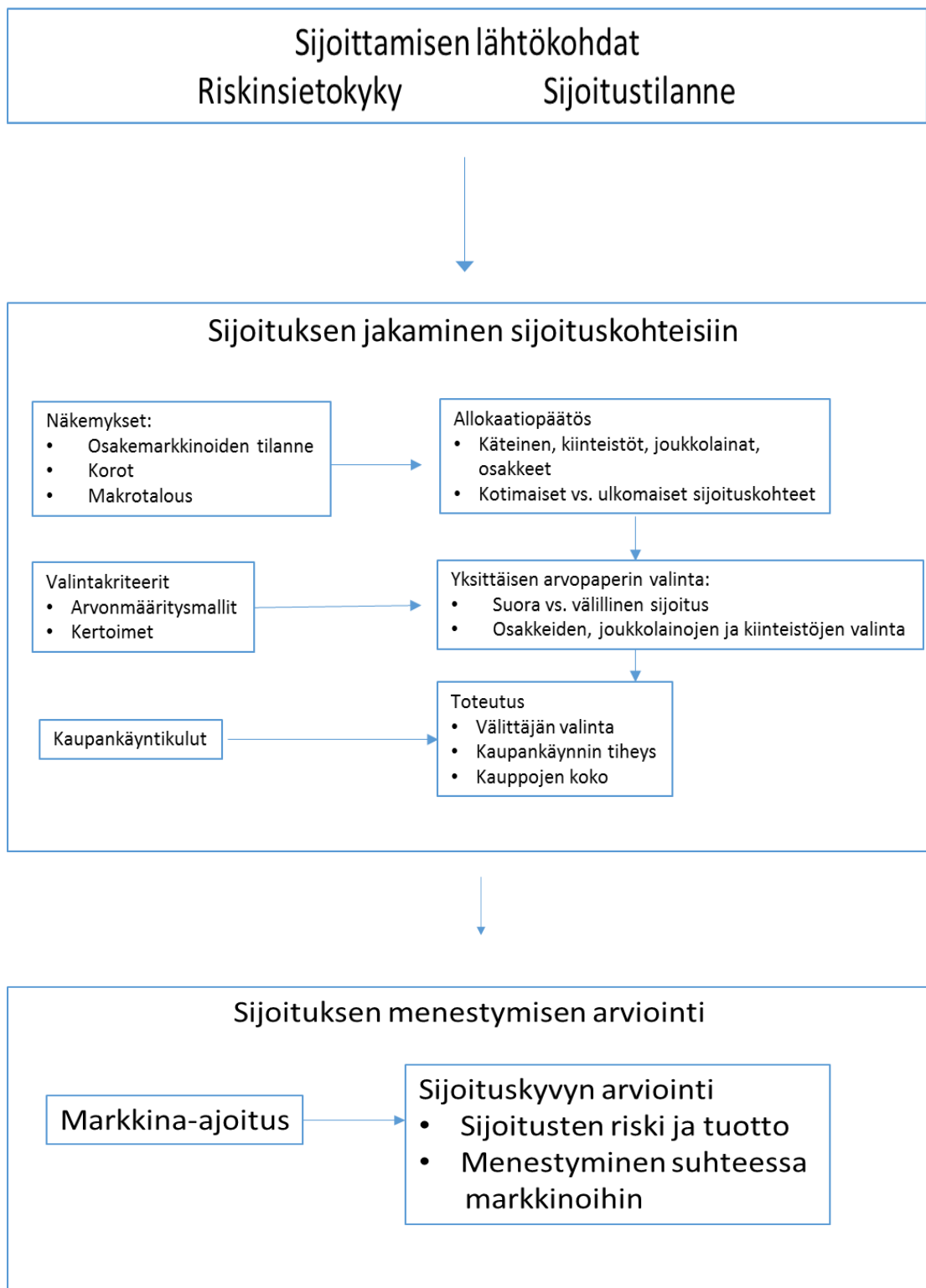
Kuten kaavio 1 osoittaa, ovat suomalaisten varat sidottu matalariskisiin talletuksiin ja vakuutussäästämisen tuotteisiin. 80,5 miljardia euroa oli sidottuna talletuksiin, joiden reaalityttö melkein poikkeuksetta on tällä hetkellä negatiivinen.

Kuvio 1 Kotitalouksien rahoitusvarat Suomessa

3.1 Sijoittaminen prosessina

Sijoittaminen on prosessina hyvin monisäikeinen. Sijoittamisessa tulee huomioida monia asioita. Kuviossa 2 on käyty läpi sijoituspäätöksen vaiheet. Alempana on avattu kuvio 2 eri osavaiheita.

Kuvio 2: Sijoituspäätöksen vaiheet (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 14)

3.2 Riskinsietokyky

Tärkein vaihe sijoitustuotetta valittaessa on selvittää riskinsietokyky. Mikäli sijoitustuote sisältää jonkinlaisen riskin, niin silloin usein ymmärretään pelkästään tappioiden syntymisen mahdollisuutta. Tarkalleen ottaen riski sisältää voiton ja tappion mahdollisuuden. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 23.)

Tutkimuksessa mukana olleissa tuotteissa on kaikissa riskiä. Osakesijoittamisessa riski on markkinavaihtelussa. Varainhoitopalveluissa usein käytetyissä ns. rahastojen rahastoissa hajautus on suurempi markkinavaihtelussa. Näissä varainhoitosalkuissa sijoitetaan rahastoihin, jotka antavat jo reilun hajautuksen.

3.3 Rahaston hallitulla riskillä haetaan reaalituottoa varoille

Sijoittajalle on tarjolla laaja kirjo erilaisia sijoitustuotteita. Pörssisäätiön vuonna 2011 teetämän tutkimuksen mukaan yli puolet (57 %) sijoitustuotetta valittaessa suosii sijoitusrahastoja. Sijoitusrahastoja on paljon erilaisia. Sijoitusrahaston ideana on tarjota sijoittajalle hajautettu salkku, jonka ansiosta yritysrisi on myös hajautettu. Sijoitusrahastoon valitaan yleensä riippuen rahaston teemasta 30-40 eri tuotetta. Nämä tuotteet ovat yleisimmissä rahastoissa osakkeita tai korkojohdannaisia. (Pörssisäätiö 2013, 20.)

3.4 Yritysrisi

Osakesijoittamisessa riskejä on kahdenlaisia. Yritysrisi liittyy yrityksen menestykseen. Osakesijoittamisessa se tarkoittaa hinnan muutoksia tulokseen nähden. Osakkeen kurssiin vaikuttaa yritykseen liittyvät uutiset. Myös huhut näkyvät kurseissa. (Pörssisäätiö 2013, 10.)

Yritysrisikissä tarkkaillaan jonain ajanjaksona yrityksen osakkeen kehittymistä ja verrataan osakemarkkinoiden kehitykseen keskimääriin. Mikäli osake kehittyy keskimääräistä osakemarkkinaa huonommin, näin toteutuu yritysrisi. (Nasdaq OMX 2011, 140.)

Osakesalkun yritysrisiä voidaan pienentää hajauttamalla. Yritysrisin toteutumisen todennäköisyys varainhoidollisessa rahastojen rahasto-salkussa on pienempää, kuin yksityishenkilön yhden osakkeen salkussa passiivisesti hoidetussa salkussa.

3.5 Markkinariski

Toinen merkittävä riski on kurssien yleistä kehityssuuntaa mittaava markkinariski. Markkinariskillä tarkoitetaan, että osakkeet ovat riippuvaisia yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja

heiluntaa osakkeissa saattaa nähdä kaikilla toimialoilla. Tällä hetkellä markkinoilla vallitsee alhainen korkotaso ja tämä tuo korkosijoittajalle haasteita oman salkun hallinnassa. Pörssin muutokset vaikuttavat yleisellä tasolla kaikkiin osakkeisiin. Jos pörssissä vallitsee yleinen lasusuunta, yleensä useiden yhtiöiden kurssit laskevat ja vastaavasti nousevassa kurssikehityksessä nostaa useiden yhtiöiden kurssia.

Esimerkkinä markkinariskistä voidaan pitää Ukrainan 2014 vallitsevaa tilannetta. Konflikti aiheutti esimerkiksi LähiTapiolan Itä-Eurooppaan sijoittavalle rahastolle kolmen kuukauden jaksolla tammi-maaliskuu 2014 10 % tappion kuluksen jälkeen. (Lähitapiola 2014.)

Markkinariskin mittarina käytetään ns. beta-kerrointa. Osakkeiden betat on yleensä 0,2-2 välillä. Koko markkinoiden beta on määritelty ykköseksi. Esimerkiksi Nokian osakkeen beta on 17.4.2014 1,82. Tämä tarkoittaa, että Nokian osake reagoi 82% voimakkaammin kuin indeksi markkinoiden muutoksiin. (Nasdaq Omx 2011, 109.)

3.6 Likviditeettiriski

Mikäli sijoitetut varat eivät ole likvidejä, niin silloin yleensä syntyy likviditeettiriskiä. Tässä tilanteessa rahat eivät ole muutettavissa tarpeeksi nopeasti rahaksi. Arvopaperimarkkinoilla likviditeetti on parempi kuin varainhoitopalveluissa. Arvo-osuustilillä asiakas voi tehdä kauppaa reaaliajassa, kun usein varainhoitoratkaisuissa varojen muuttamisessa rahaksi tehdään nostoja vakuutuskuoren sisältä. (Nasdaq Omx 2011, 135.)

Toisaalta varainhoitopalveluissa varainhoitaja tekee muutoksia jatkuvasti sijoitettavan salkun sisällä muuttaen allokatiota markkinamuutoksen mukaisesti. Osakesijoittajalta vaaditaan vahvaa markkinatuntemusta oman salkkunsu muutosten tekemiseen.

3.7 Sijoitustilanteen selvittäminen

Sijoitustuotteiden tarjoajan tulee sijoitusneuvontaa antaessa noudattaa finanssivalvonnan laatimia ohjeita. Sijoitusneuvontaa antaessa tulee yrityksen olla viranomaisvalvonnassa oleva luottolaitos tai siihen toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys. (Kontkanen 2009, 135.)

Sijoitustuotteen valinnassa tulee myös lähtökohdista selvittää asiakkaan sijoitustilanne. Asiakkaan elämäntilanne vaikuttaa sijoitustuotteen valintaan. Asiakkaalla voi olla esimerkiksi varoja sijoitettavaksi omaisuuden myynnistä. Esimerkkinä asiakas on myynyt oman asunnon ja on muuttamassa väliaikaiseksi ajaksi ulkomaille työkomennukselle. Tässä tapauksessa asunnon myynnistä saadut varat kannattaa sijoittaa työkomennuksen ajaksi. Jolloin tiedetään aika tarkasti sijoitushorisontti. Tällöin valintana voi olla määräaikainen sijoitus.

Voi olla myös tilanne, että asiakkaalla on rahat tilillä, jonka korkotaso on alhainen, eikä niille varoille ole vielä mitään suunniteltua käyttötarkoitusta. Tällöin yleensä tuotteena sopii joku likvidi sijoitus, kuten osakkeet tai varainhoitovakuutus.

Likvidillä tuotteella tarkoitetaan nopeasti rahaksi muutettavaa sijoitusta. Osa markkinoiden sijoitustuotteista, kuten määräaikaiset talletukset ja vapaaehtoiset eläkesäästämisen tuotteet pitävät niihin sidotut varat määräajan sidottuna, eikä niitä saa kuin äärimmäisessä kriisitilanteessa nostettua pois sijoitustuotteesta. Näitä kriisitilanteita ovat esimerkiksi avioero, läheisen kuolema tai työttömyys. (Kontkanen 2009, 139.)

Yleisesti sijoitushorisontin ollessa alle vuoden, suositaan talletustilejä tai vastaavia. Mikäli lähennellään vuoden sijoitusaikaa, osan voi tässä alhaisessa korkotilanteessa sijoittaa osakkeisiin. Tällöin pienellä riskillä pyritään nostamaan sijoitusten kokonaistuottoa. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 45.)

Sijoitusten suunnittelussa on myös syytä tarkistaa sijoitusten verotustekniset asiat. Mikäli käy kauppaa osakkeilla, silloin tulee kyseeseen voittojen ja tappioiden verotus. Lisäksi verotuksellisesti sijoitustilanteen huomioimisessa kannattaa huomioida myös pääomaverotus ja korkotulojen lähdeverotus. Lisäksi esimerkiksi perinnönjakoa suunnitellessa on otettava huomioon perintö- ja lahjaverotus. Pääomaverotus on 30 % ja 40 000 euron jälkeen 32 %. Korkotulon lähdevero on 30 %. (Vero.fi 2014a & 2013.)

Sijoitusneuvontaa tarjottaessa luottolaitoksella on laajempi selonottovelvollisuus kuin tuotteita esitellessä. Asiakkaalta tulee hankkia tieto taloudellisesta asemasta, kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä sijoitustavoitteista. (Kontkanen 2009, 136.)

3.8 Sijoitusten onnistumisen määrittely

Sijoituskohteen valinnan onnistumisen näkee yleensä sijoitusajan päättyessä. Määräaikainen sijoitus päättyy määräaikana ja sen päättyessä voidaan helposti saada koko sijoitusajan tuotto selville.

Osakkeissa onnistuminen yksittäisen sijoituskohteen tarkkuudella voidaan selvittää arvovaihtelulla. Tässä voidaan myös käyttää koko salkun vertailua ja kokonaisarvovaihtelua.

Varainhoitopalveluissa maksetaan palkkio varainhoitajalle sijoitussalkun positiivisesta kehityksestä. Varainhoitaja on ammattilainen ja seuraa markkinaa aktiivisesti. Osakesijoittajalla voi

helposti jäädä joitain asioita huomaamatta ammattitaidon puutteen vuoksi markkinasta ja tämä tuo asiakkaan sijoitussalkkuun mahdollisia kurssinvaihteluita.

3.9 Sijoitustuotteiden kulut

Sijoitustuotteiden kulujen avaamiseen työssä tarkastellaan tarkemmin sijoitusrahastoa. Yleisimmät kulut sijoitusrahastosta ovat merkintä- ja lunastuspalkkiot ja hallinnointiin liittyvät kulut. Merkintäpalkkio maksetaan ostettaessa rahasto-osuuksia. Lunastuspalkkio maksetaan vastaavasti rahastosta varoja nostettaessa. Hallinnointikulut pitävät sisällään salkun hoitoon liittyvät kulut. Näitä syntyy muun muassa, kun rahastosalkkuun ostetaan ja sieltä myydään tuotteita. Osakerahastojen kulut voivat olla 3-4 % vuodessa. (Erola 2012, 33-34.)

Osakesijoittamisessa kulut syntyvät arvopaperien säilytyksestä arvio-osuustilillä. Arvo-osuus tilin tarjoajia on monta Suomessa. Lisäksi osakesijoittamisen kulut tulevat kaupankäyntikuluista. Yleisesti sijoitetaan Helsingin ja Tukholman pörssiin. Mikäli haluaa muihin ulkomaalaisiin pörssiin sijoittaa, niin silloin menee lisäkuluja. (LähiTapiola 2014.)

3.10 Varallisuusluokkien hajauttaminen

Sijoitusvarallisuudessa suositaan eri varallisuusluokkiin hajauttamista. Kaikkia munia ei suositella pidettävän yhdessä korissa. Vuonna 1952 Harry Markowitz esitti ensimmäisenä portfolio-teorian. Tämä tarkoittaa varallisuuden hajauttamista useaan sijoituskohteeseen.

Niin osakkeissa ja varainhoitovakuutuksissa hajautus on kannattavaa. Varainhoitovakuutuksessa salkku on yleensä valmiiksi hajautettu ja sitä hoitaa salkun hoitaja. Suoriin osakkeisiin sijoittaessa sijoittaja on itse vastuussa omasta portfolioistaan.

Varainhoitorahastoissa hajautus on tehty n. 10 rahastoon ja rahastoissa on vielä n. 30 tuotteen hajautus. Osakesijoittamisessa suositaan hajautuksena erilaisia näkökulmia. Erilaisia näkökulmia ovat mm. maantieteellinen hajautus ja toimialahajautus. Yksityissijoittajan hajauttaessa jo 10 osakkeeseen saadaan melkein kaikki hajautuksen hyödyt. Osakepalveluiden kaupankäyntikulujen myötä kuitenkin tämä hajauttaminen vaatii korkeaa pääomaa ja ei ole aina mahdollista tehdä laajaa hajautusta osakesalkkuun. Lisäksi jollei ole aikaa seurata markkinaa, niin vaihtoehtona voi olla esimerkiksi osakerahasto. (pörssisäätiö 2013, 5-6.)

3.11 Rahastot ja vertailuindeksi

Aktiivisesti hoidettavat rahastot pyrkivät salkunhoitajan avulla voittamaan vertailuindeksinsä. Robert Jeffrey ja Robert Arnott tutkivat S&P 500 indeksiä ja vertasivat isoihin yhtiöihin sijoitettavia rahastoja vuosina 1982-1991. Heidän tutkimuksen mukaan ainoastaan 3 prosenttia pystyivät voittamaan indeksin.

John C. Bogle tutki vuosina 1970-1999 355 rahaston kehitystä. Tässäkin vertailuindeksinä käytettiin S&P 500 indeksiä. Näistä rahastoista 2,5 % voittivat indeksin.

Suuri osa markkinoilla tarjottavista rahastoista ovat aktiivisesti hoidettuja rahastoja. Edellisten tutkimusten perusteella voidaan todeta, että suurin osa aktiivista salkuista häviää passiivisille indekseille. (Erola 2012, 26.)

4 Varainhoito

Varainhoitoa on aikaisemmin tarjottu yksityishenkilöille, joiden varallisuus sijoitettava varallisuus ylittää 100 000 euroa. (sijoittajapalvelin s. 15) Vasta viime vuosina on markkinoille tullut varainhoitopalveluita myös pienemmille summille. Yleensä näiden palveluiden sijoitettava varallisuus on 20 000- 100 000 euroa. Omaisuudenhoidtopalveluiden tarkoitus on antaa asiakkaalle apu kaikissa sijoittamisprosessin vaiheissa. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 261.)

4.1 Yksilöllinen varainhoito

Yksilöllinen varainhoito voidaan jakaa konsultointiin ja avoimeen niin sanottuun täydenvaltakirjan varainhoitoon. Ns. täyden valtakirjan varainhoitoa harvemmin nähdään piensijoittajan palveluissa. Tätä tarjoavat yksityispankit, kuten LähiTapiola Varainhoito.

4.2 Konsultointi

Konsultointi tarkoittaa keskustelua ja neuvonantoa sijoituskohteiden valinnassa. Varsinaista kaupankäyntiä konsultti ei tee. Ostopäätöksen tekee aina asiakas. (sijoituspalvelin 2014, 13.)

4.3 Täyden valtakirjan varainhoito

Täyden valtakirjan varainhoidolla asiakas antaa täydet valtuudet käydä kauppaa sijoitettavalla varallisuudella. Asiakkaan kanssa käydään aina kartoitus ja sen perusteella valitaan raamit

varainhoitajan työskentelylle. Raameista tärkeimmät ovat riskitaso ja omaisuusluokka mihin varoja sidotaan. Myös sijoitusaika määritellään. (Kontkanen 2009, 132.)

4.4 Raportointi

Varainhoidollinen omaisuudenhoito vaatii kattavan asiakasraportoinnin. Asiakkaalle raportoidaan sijoitusten kehityksestä säännöllisesti vähintään kuuden kuukauden välein. Varainhoidossa sopimusta tehdessä sovitaan raamit toiminnalle ja sen mukaan hoidetaan myös yhteydenpidot. (Kontkanen 2009, 134.)

LähiTapiolan piensijoittajalle tarkoitetussa varainhoidossa sopimuksessa luvataan asiakkaalle säännöllinen yhteydenpito. Kuitenkaan alle 100 000 euron palvelussa ei nimetä omaa yhteys henkilöä.

4.5 Varainhoitopalvelut piensijoittajalle

Varainhoitopalveluita kun tarjotaan alle 100 000 euron sijoitussummille, ovat ne sisällöltään hieman suppeampia kuin yksilöllisen varainhoidon tuotteet. Varsinkin LähiTapiolan tarjoaman varainhoidollisen Vauras-palvelun hyödyt näkyvät parhaiten pankkiasiointinsa heille keskittävälle asiakkaalle.

Etuina on varainhoidollisen sijoituskäytön antamisen lisäksi ilmaisia pankkipalveluita, kuten ilmainen pankkikortti, normaalitiliä parempi tilikorko ja vakuutuskuoren tuomat edut esimerkiksi perintösuunnittelussa.

4.6 Vakuutussäästäminen

Vakuutussäästäminen on yleensä pitkäaikaista säästämistä. Vakuutussäästämiseen kuuluu yleensä henkivakuutus. Nykyään melkein poikkeuksetta vakuutussäästämisen tuotteet ovat sijoitussidonnaisia tuotteita. Laskuperustekorkoisia tuotteita, joissa maksetaan laskuperustekorkoa ja yleensä vakuutuskuoren tarjoajan asiakashyvityksestä löytyy vielä markkinoilta, mutta yleisesti vakuutuskuoren tuotteet ovat sijoitussidonnaisia. .

Sijoitussidonnaisessa tuotteessa käytetään useasti rahastoja. Näissä tuotteissa tuotto määräytyy sijoitustuotteeksi valitun rahasto-osuuden kehityksestä.

Vakuutussäästämisen tuotteita markkinoilla ovat säästövakuutukset, eläkevakuutukset, ryhmäeläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset. (Kontkanen 2009, 139-140)

LähiTapiolan tarjoama Vauras-varainhoitoratkaisu pitää sisällään säästöhenkivakuutuksen ja tässä työssä käytetty tuote on palvelukokonaisuus, jossa on myös edellisessä kappaleessa mainittuja lisäominaisuuksia.

Vakuutuskuoren ansiosta sopimus voidaan tehdä pitkäksi. Vauras-palvelun yläikäraja on 110-vuotta. Sopimuksen voi tehdä asiakkaan ollessa maksimissaan 95-vuotias. Mikäli sopimus tehdäisiin vain esimerkiksi 3 vuodeksi, niin tämän jälkeen sopimus raukeaa ja saavutettu tuotto verotetaan.

Kolmen vuoden jälkeen varainhoito-vakuutuksesta poistuu nostokulu ja varoja voidaan nostaa sopimuksesta. Mikäli sopimuksessa olevat varat tippuvat alle 10 000 euron, niin silloin myös vakuutus sopimus lopetetaan. Kolmen vuoden jälkeen tehtävästä lisäsijoituksesta sopimukseen katsotaan sopimuksen alkamisesta kolme vuotta, eli tällöin lisäsijoitus on likvidi saman tien.

Sijoitussidonnaisessa säästöhenkivakuutuksessa asiakas voi itse valita palveluntarjoajan tarjottavista sijoituskohteista haluamansa. Vakuutusaikana säästöjä voidaan siirtää sijoitustuotteesta, joka on useasti sijoitusrahasto, ilman luovutusvoiton veroa. Loppujen lopuksi arvonnousu eli tuotto verotetaan sinä vuonna kun vakuutus päättyy. (Kontkanen 2009, 146.)

5 Osakkeet

Tässä luvussa käsitellään osakesijoittamista sijoitusmuotona.

5.1 Osake sijoitusmuotona

Osake muodostuu kun osakeyhtiön omistajien varat muodostavat osake-pääoman. tämä jakautuu arvoltaan yhtä suuriin osakkeisiin. Osakkeenomistajat saavat sijoittamaansa pääomaa vastaavan määrän osakkeita ja omistavat yrityksestä osuuden, joka vastaa heidän omistamiensa osakkeiden määrää osakkeiden kokonaismäärästä. (Nasdaq Omx 2011, 16.)

Nykyisellä mallilla osakkeilla kauppaa käydään arvo-osuusjärjestelmässä. Tässä järjestelmässä osakkeet kirjataan arvo-osuuksina arvo-osuustileille. Vanhoja osakekirjoja ei enää tarvita. Markkinoilla on runsaasti osakeyhtiöitä. Pieni osa osakeyhtiöistä on julkisen kaupankäynnin kohteena. Julkinen osakeyhtiö (Oyj) ei tarkoita, että sillä aina käytäisiin julkista kauppaa. Julkista kauppaa käydään listautuneiden pörssiyritysten osakkeilla. (Nasdaq Omx 2011, 17.)

Yritykseen sijoitettu osakepääoma on yritykseen sijoitettua rahaa. Tätä ei tarvitse maksaa takaisin, kuten lainarahaa. Sijoittajat odottavat rahoilleen vastinetta yrityksen menestymisen kautta. Tämän takia osakesijoittamisessa ei haeta pikavoittoja, vaan sijoittajan tuotto riippuu

pitkäaikaisesta menestyksestä. Nykyaikaiset rahoitusmarkkinat mahdollistavat osakkeiden jälkimarkkinat. Osakkeiden myynnistä kuitenkin ei ole odotettavissa suuria tuottoja, mikäli yrityksellä menee huonosti. Osakeomistuksista jaetaan myös osinkoa. Osinko jaetaan voitonjakokelpoisista varoista. Voitonjakokelpoiset varat ovat karkeasti määriteltynä tuloksesta kaikkien pakollisten maksujen jälkeen jäävä osa. Pakollisia ovat esimerkiksi verot ja lainojen korot ja lyhennykset. (Nasdaq Omx 2011, 27.)

Osakesijoittamiseen liittyy aina epävarmuutta ja tätä kutsutaan riskiksi. Sijoituksia, joissa ei ole epävarmuutta tuotosta, kutsutaan riskittömiksi sijoituksiksi. Osakesijoitus on aina riskisijoitus. Riskin mittarina käytetään keskihajontaa. Osakemarkkinoilla keskihajonnasta käytetään nimitystä volatilitteetti, ja se ilmoitetaan prosentteina vuodessa. (Nasdaq Omx 2011, 106.)

5.2 Volatilitteetti

Volatilitteetti toimii riskin mittarina. Osake-markkinoilla mitattavaa keskihajontaa nimitetään volatilitteetiksi. Mitä suurempi volatilitteetti on, niin sitä suurempi on odotettu arvovaihtelu osakkeella.

Volatilitteetistä käytetään ohjeistuksena, että jos volatilitteetti on 15 ja sijoituksen tuotto-odotus 10 % vuodessa, niin 66 % todennäköisyydellä kahtena vuotena kolmesta tuotto on +/- 15 % keskiarvosta eli siis -5 ja +25 % välillä. Todennäköisyys on 33 %, että tuotto on tämän haarukan ulkopuolella. (Nasdaq OMX 2011, 107.)

Osakesijoittamiseen liittyy enemmän riskejä kuin riskittömiin korkosijoituksiin. Sijoitustuotetta valittaessa tulee ottaa huomioon, että kohteen arvo voi välillä laskeakin. Sijoitettu pääoma saatetaan menettää pahimmassa tapauksessa kokonaan. Tämä kuitenkin on erittäin harvinaista. Osakesijoitukset kannattaa hajauttaa useampaan eri kohteeseen. Tämän avulla voidaan pienentää osakesijoittamisen riskiä. (Nasdaq Omx 2011, 35.)

Osakesijoitus on jälkimarkkinoiden ansiosta likvidi. Eli varat voidaan muuttaa käteiseksi hyvinkin nopealla toiminnalla. Jälkimarkkinoiden tuoma kaupankäynti tekee osakkeista likviditeetiltään lähes samaa tasoa pankkitalletuksen kanssa.

Osakesijoittamisen voi aloittaa pienelläkin summalla. Eri palveluntarjoajien kaupankäyntikulut ja säilytyskulut nousevat kuitenkin kohtuuttoman korkeiksi pienillä summilla. Tämä vähentää tuottoa valituissa kohteissa.

5.3 Yksittäisen arvopaperin valinta

Osakkeita omaan salkkuun valittaessa täytyy huomioida huomattavasti eri asioita. Asioita ovat mm. millä toimialalla yritys toimii, minkälaiset ovat toimialan näkymät tulevaisuudessa, yrityksen aikaisempaan toimintaan liittyvät tunnusluvut ja yrityksen viimeaikaiset tiedotteet mediassa. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 146.)

Varainhoitotuotteissa valinnan ja seurannan tekee varainhoitaja. Riippuen sopimuksen laajuudesta, varainhoitaja toimii tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Kotitalouksien toimiessa sijoittajana helposti tehdään muutamia virheitä sijoituksia valitessa. Yksityissijoittajat ovat liian yli-itsevarmoja. Knüpfer ja Puttonen kirjassaan moderni rahoitus mainitsevat, että aktiivisesti kauppaa tekevät sijoittajat saivat salkuilleen yli 5 % vähemmän tuottoa kuin passiiviset sijoittajat. (Knüpfer, Puttonen 2012, 173.)

Kotitalouksien kaupankäynti osakkeilla on varovaista. Varsinkin tappiolla olevien osakkeiden myyntiä kartetaan. Lisäksi yksityissijoittajat painottavat liikaa maantieteellisesti lähellä sijaitsevia yrityksiä. Myös maantieteellisestä hajautuksesta on hyötyä osakesalkussa. (Knüpfer, Puttonen 2012, 174)

Osakkeiden kaupankäynti on hidastunut. Esimerkiksi vuonna 2012 keskimääräinen päivävaihto oli alle 400 miljoonaa ja verrattuna huippuvuoteen 2007 laskua on ollut n. 75 prosenttia. (Talentum 2013, 11.)

Yksityissijoittajan riskinsietokyky on alhainen. Tästä seurauksena sijoittajat sijoittavat pienen osan varallisuudestaan osakemarkkinoille. Suomessa suoria osakesijoituksia on n. 15 prosentilla väestöstä. (Knüpfer & Puttonen 2012, 174.)

5.4 Osingot

Osingot on tapa yritykselle maksaa omistajilleen osan voitoistaan. Osinko ilmoitetaan yleensä prosentteina osakkeen nimellisarvosta tai rahassa yhtä osaketta kohden. Nimellisarvo ei kuitenkaan ole todellinen kaupantekohinta eli markkinahinta. Efektiivinen osinkotuotto lasketaan osakkeen hankintahinnasta.

Esimerkki

Keväällä 2005 yhtiö x jakoi osakkeelleen osinkoa 0,7 euroa osaketta kohden. Oletetaan, että olit maksanut osakkeesta 10 euroa. Tällöin efektiivinen osinkotuotto saadaan laskettua seuraavasti:

$100 \times 0,7 \text{eur} / 10 \text{EUR} = 7 \%$

Nimellisarvosta laskettaessa tuotto on jotain ihan eri luokkaa. Osakkeen nimellisarvo voi olla tällä hetkellä yksi euro, joten nimellisarvosta laskettuna samalla kaavalla tuotto olisi 70 %.

Pörssiyhtiöt maksavat osinkonsa yleensä keväällä. Yhtiökokouksessa määritellään osingon määrä ja maksu alkaa pian yhtiökokouksen jälkeen. Kokouksessa määritetään myös ns. täsmäytyspäivä. Osakkeen omistuksen on oltava rekisterissä täsmäytyspäivänä oikeuttaakseen osinkoon. (Nasdaq OMX 2011, 98-99.)

6 Kartoituksen toteutus

Tässä luvussa selvitetään benchmarking-tyyppisen kartoituksen avulla markkinoilta eri palveluntarjoajien varainhoitopalveluista piensijoittajalle.

6.1 Kartoitusongelmat

Opinnäytetyön tavoitteena on vertailla piensijoittajan varainhoitopalveluiden hyötyjä ja haittoja verrattuna suoraan osakesijoittamiseen. Kartoituksen avulla selvitetään varainhoitopalveluiden sisältöä, koska yleisesti varainhoitopalvelut sisältävät monimutkaisen kulurakenteen ja tuottoon myös vaikuttavat useat eri tekijät.

Kartoitus toteutettiin kvalitatiivisena kartoituksena eri palveluntarjoajille. Tiedonkeruumenetelmänä pyydettiin eri rahoituslaitoksilta tarjous varainhoitosopimuksesta ja tuoteseloste sekä tuotteen ehdot. Rahoituslaitokset olivat Handelsbanken, Mandatum ja LähiTapiola.

6.2 Kartoituskysymykset

Pääkartoituskysymys on

- Onko rahoituslaitoksella varainhoitopalveluita piensijoittajalle?

Avustavia kysymyksiä ovat

- Mitkä ovat palvelun kulut?
- Mikä on sijoitusratkaisun tuotto-odotus
- mikä on sijoitustuotteen riskitaso
- mikä on tuotteen sijoituskohteen historiallinen kehitys

6.3 Kartoitusmenetelmät

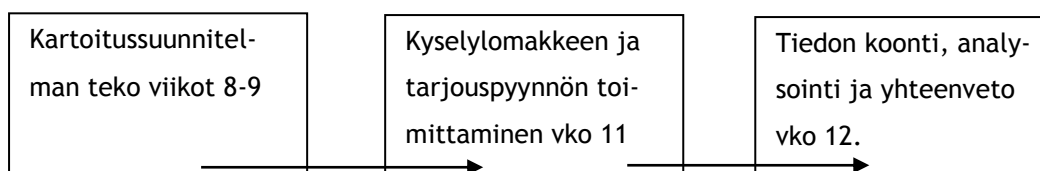
Kartoitus toteutettiin kvalitatiivisella kartoituksella. Eri rahoituslaitoksille annettiin pyyntö tekstidokumentilla, johon oli kirjattu tarjouspyyntö ja informoitu tarjouspyynnön liittyvän opinnäytetyön. Dokumentit toimitettiin LähiTapiolan, Handelsbankenin ja Mandatummin toimihenkilöille Veromessut 2014 messutapahtumassa. (Kananen 2008, 57.)

Kartoituksen otanta oli karsittu ennakkoon tehdyllä tarkastelulla. Tarkastelu keskittyi selvittämään, mitkä rahoituslaitokset tarjoavat varainhoitopalveluita piensijoittajalle. Näitä löytyi neljä kappaletta. Op-Pankki karsiutui kartoitus, koska he eivät osallistuneet Veromessuille 2014.

Kartoitus ei ollut perinteinen laadullinen kartoitus. Kartoituksen tarkoituksena oli saada materiaalia eri palveluntarjoajilta piensijoittajien varainhoitopalveluiden tarjonnasta.

Laadullisessa kartoituksessa tavoitteena ei ole totuuden löytäminen kartoitettavasta aiheesta. Kartoitustulosten avulla saadaan tietoa palvelun sisällöstä ja voidaan käyttää hyötynä kahden eri palvelun vertailussa. (Vilka 2005, 98.)

6.4 Kartoitusaikataulu

Kuvio 3 Kartoituksen läpivientiprosessi ja aikataulu

Kartoitus vietiin läpi nopealla aikataululla. Tavoitteena oli saada tietoa varainhoitopalvelun sisällöstä ja se saatiin. LähiTapiola lähetti kattavan paketin heidän kyseisen tuotteen sisällöstä. Muista rahoituslaitoksista sain vastauksen Handelsbankenilta. LähiTapiolan kattavan paketin avulla saatiin tietoa varainhoitopalvelun sisällöstä ja sitä päätettiin käyttää vertailukohteen tiedollisena lähteenä.

Vastausprosentti oli 66 %. Tämä ei anna kovin suurta otosta tuotteen sisällöstä, mutta tämän avulla saadaan tarvittava vertailupohja opinnäytetyön olennaiseen kysymykseen vertaillessa osakepalveluita ja varainhoitopalveluita piensijoittajalle.

6.5 Kartoituksen tulokset

LähiTapiolan antaman paketin sisällöstä saatiin vastaus kaikkiin kartoituskysymyksiin. LähiTapiolalla on tarjota asiakkailleen varainhoitopalvelu 30 000- 100 000 euron haarukkaan. Tarjouksen riskitasona on varovainen ja tuotto-odotus 5,2 % p.a. Kulujen jälkeen vuosituotto-odotus on 2,5 % p.a.

Kuluista löytyy myös selkeä erittely. Varainhoitovakuutuksen kuluja ovat kuolematapausturvan maksu, hoito- ja toimenpidemaksut sekä sijoituskorista perittävät kulut.

7 Varainhoitopalveluiden ja suorien osakkeiden vertailu

Varainhoitopalveluiden ja suorien osakkeiden vertailussa verrataan palveluiden kuluja ja tuottoja. Tavoitteena oli löytää hyötyjä ja haittoja varainhoitopalveluista piensijoittajalle suoriin osakkeisiin verrattuna.

Sijoitusperiodina käytetään 10 vuoden sijoitusaikaa. Arvopaperivälityksen kulujen vertailussa käytetään helmikuu 2014 LähiTapiola varainhoidon arvopaperivälityksen hinnoittelua. Varainhoitopalveluiden kulujen lähteenä käytetään maaliskuussa saatua tarjouslaskelmaa, tuoteselostetta ja rahastosalkun helmikuun kuukausikatsausta.

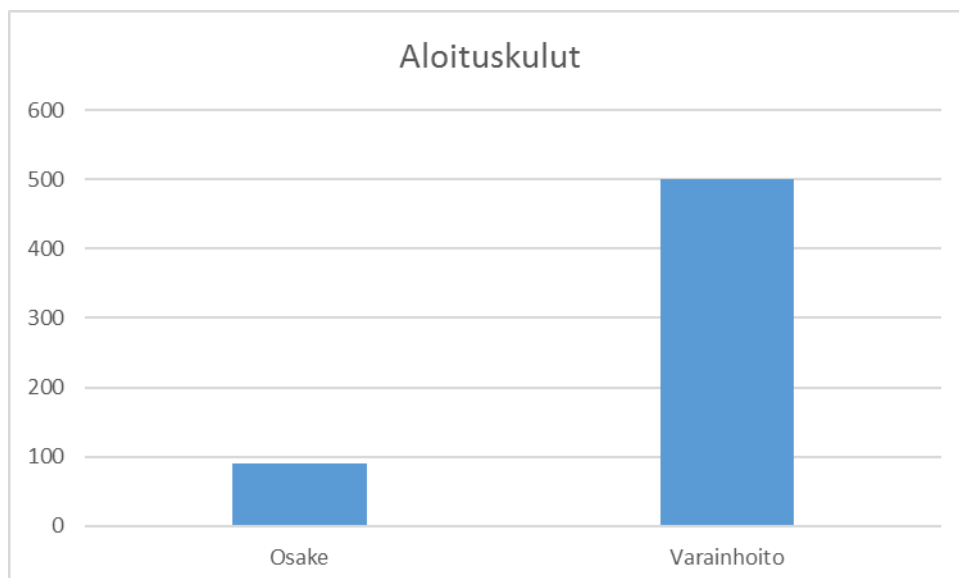
Historiallisen tuoton lähteenä käytetään kauppa-lehti.fi sivujen OMX Helsinki 25- indeksin historian kehitystä. Varainhoitopalveluissa käytetään tutkimuksen avulla saatuja tietoja rahastosalkun kuukausikatsauksesta helmikuulta 2014.

Vertailussa käytetään 50 000 euron sijoitussummaa. Tarjous on saatu LähiTapiolalta varovaisella riskillä ja LähiTapiolan ratkaisuna käytetään heidän omaa varainhoitorahastosalkkua Vauras 25. Osakesalkun kohteena on indeksi OMX Helsinki 25.

7.1 Palvelun avaukseen liittyvät kulut

Osakesijoittamisen aloittamisessa tulee avata arvo-osuustili. LähiTapiolan hinnoittelun mukaan tämä on maksuton. Kaupankäynnissä ostettaessa indeksiä OMX Helsinki 25 on kaupankäyntikulut 0,18 % eli yhteensä summalle 50 000 euroa 90 euroa. (LähiTapiola 2014.)

Varainhoitopalvelun sisäänmenokulu on 1 % sijoitettavasta summasta. Eli 50 000 euron summasta avauskulut ovat yhteensä 50 000 euron summalle 500 euroa.

Taulukko 1 Arvopaperivälityksen ja varainhoitovakuutuksen aloituskulut

Kuten Kaavio 1 näyttää, on varainhoitopalveluilla suuremmat aloituskulut. Osakesijoittamisen pienet kulut koostuvat kaupankäyntikuluista. Varainhoitoratkaisussa avataan vakuutuskuorellinen tuote, jonka mahdollistaa LähiTapiola Yhtymässä LähiTapiola Henkiyhtiö.

7.2 Palveluiden juoksevat kulut

Osakesijoittamisessa juoksevat kulut koostuvat ilman kaupankäyntiä säilytyspalkkiosta, joka on LähiTapiola arvopaperivälityksessä 2,48 euroa /kk. Vuosikuluna tulee tästä 29,76 euroa. Tallennetusta 50 000 euroa pääomasta tämä on 0,0595 %.

Varainhoitopalvelusta kuluja veloitetaan tuotto-oletuksen ollessa 5,2 % / vuosi yhteensä 2,7 %. Nämä kulut pitävät sisällään sopimuksen hoitomaksut, sijoituskohteiden kulut ja kuolemanvaraturvan riskimaksut. Kuolemavaraturvan maksut kumotaan kuitenkin kuolevuushyvityksellä.

Taulukko 2 Kuluvertailussa vuosittaiset juoksevat kulut alkupääomalla 50 000 euroa

Varainhoitovaihtoehdon ollessa palvelukokonaisuus, kulujen vertailussa tulee hyvin esille juoksevien kulujen erotus osakkeiden hyväksi. Tämä ei kuitenkaan ole puhtaasti vertailukelpoinen, koska varainhoitopalvelut sisältävät asiakkaalle sijoitustuotteen myös muita etuja kuten kuolemanvaraturva, varainhoito ja asiakkuuteen liittyvät hyödyt maksuttomien pankki-palveluiden muodossa.

Puhtaasti kuluvertailussa osakkeisiin sijoittaja voittaa reilusti.

7.3 Asiakkaalle kuuluvat palvelut

Osakesijoittamisessa LähiTapiola arvopaperivälityspalvelun kautta avatulla arvo-osuustiliin liitetään maksuttomana palveluna verkkopalvelutunnukset ja pieni pörssipaketti. Tämä pitää sisällään 15 min viivästyneet tiedot pörssistä OMX Nordic Exchange:sta ja historiatiedot osakkeista sekä yksittäiset tunnusluvut Helsingin pörssistä.

Varainhoitopalveluiden hyöty tulee tuotteen ominaisuuksista. Ensinnäkin vakuutuskuoressa on kuolemantapausturva. Tämän avulla asiakas voi esimerkiksi suunnitella perinnönjakoa. Vakuutuskuorellisesta tuotteesta kuolemanvaraturvan edunsaajana oleva lähiomainen saa 35 000 EUR asti pääomaa ilman, että joutuu maksamaan siitä perintöveroa. Lesken ollessa edunsaajana, saa hän puolet hänelle maksettavasta korvauksesta verovapaana. Esimerkiksi, jos korvaussumma olisi 100 000 euroa, niin saa leski 50 000 euroa verovapaasti 35 000 euron sijaan. (Kontkanen 2009, 147.)

Toisena hyötynä on varainhoito. Eli LähiTapiola Varainhoidon salkunhoitaja tekee sijoitussalkussa muutoksia markkinan mukaan. Osakepuolella asiakas itse tekee muutokset. Tehdyistä muutoksista tai tekemättä jätetyistä koituu helposti sijoitussalkulle arvonmuutosta. Tämä hyöty näkyy, mikäli asiakas ei halua seurata tai tehdä itse ollenkaan muutoksia sijoitussalkkuunsa. Tutkimusten mukaan kuitenkin suuressa osassa aktiivista salkun hoitoa ei päihitetä indeksiä ja tämä tuo edun passiiviselle sijoitussalkulle kuten tässä työssä ollut vertailuindeksi OMX 25.

Varainhoitovakuutuksen tuotteisiin kuuluu myös säännöllinen yhteydenpito. Osakesijoittamisessa kukaan ei tule sanomaan, mikäli oma sijoitussalkkusi alkaa tiputtamaan arvoaan. LähiTapiolan tarjoamaan Vauras-palveluun kuuluu säännöllinen yhteydenpito.

Lisäksi Vauras-varainhoitovakuutuksen kokonaisuuteen kuuluu asiakkaalle vuosimaksuton luottokortti.

Palvelun ominaisuus	Arvo-osuustili	Varainhoitovakuutus
Seuranta	Verkkopalvelussa	Verkkopalvelussa
Varainhoito	Asiakkaan vastuulla	Palveluntarjoajan hoidossa
Kuolemanvaraturva	Ei	Kyllä
Sijoituskohteen seuranta	Pieni pörssipaketti	Salkun kuukausikatsaus ja maksuton sijoitustutkimus
Säännöllinen yhteydenpito	Ei	Kyllä
Ilmainen luottokortti	Ei	Kyllä

Taulukko 3 Palveluiden ominaisuuksien vertailu

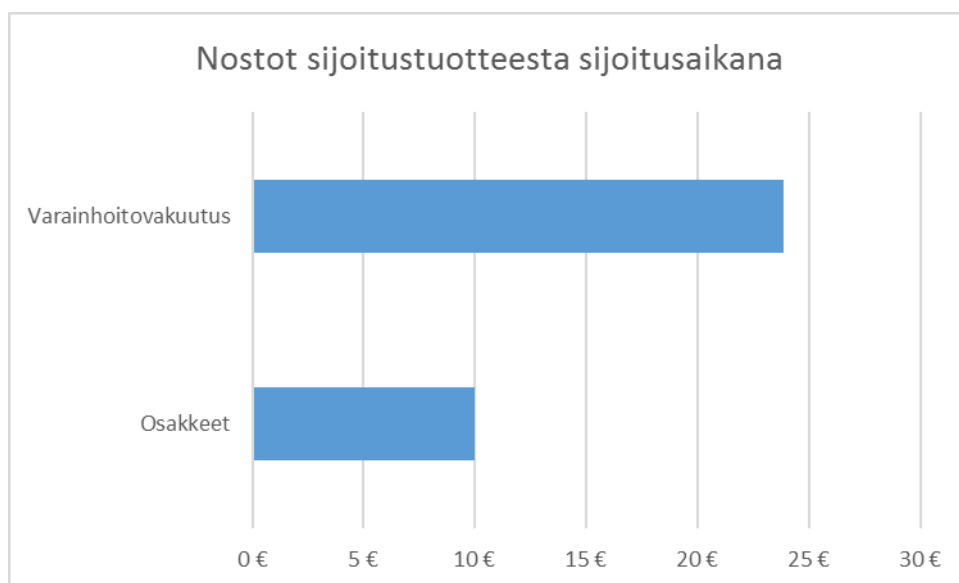
Taulukossa 3 on eritelty palveluun kuuluvia ominaisuuksia ja verrattu arvo-osuustilin ja varainhoitovakuutuksen kesken. Kun arvo-osuustilillä ovat pienet kustannukset perustamisessa ja juoksevilla kuluilla, niin puolestaan varainhoitovakuutuksen tarjoamat palvelut ovat monipuolisemmat.

7.4 Säästöajan sisällä tehtävät nostot sijoitussalkusta

Osakesalkusta voi tehdä nostoja tekemällä kauppaa arvo-osuuksilla. Samoin varainhoitovakuutuksesta voi nostaa varainhoitosalkun osuuksia kesken sijoitusajan. Esimerkkinä käytetään tässä vertailussa 5 000 euron nostoa 5 vuoden sijoitusajan jälkeen. Eli pääomaa jää vielä sijoitussalkkuun tämän jälkeen 45 000 euroa.

LähiTapiolan arvo-osuustililtä menee 5000 euron arvo-osuuksien myynnistä kuluja 0,18 %. Eli 5000 euron arvosta tämä olisi 9 euroa, mutta minimi on 10 euroa. Eli 5000 euron arvo-osuuksien myynnistä menee 10 euron kulu.

Varainhoitosalkun osuuksien myynnistä menee toimenpidepalkkio, joka on tuoteselosteen 1.2.2014 alkaen mukaan 23,86 euroa.

Taulukko 4 Nostot sijoitustuotteesta sijoitusaikana

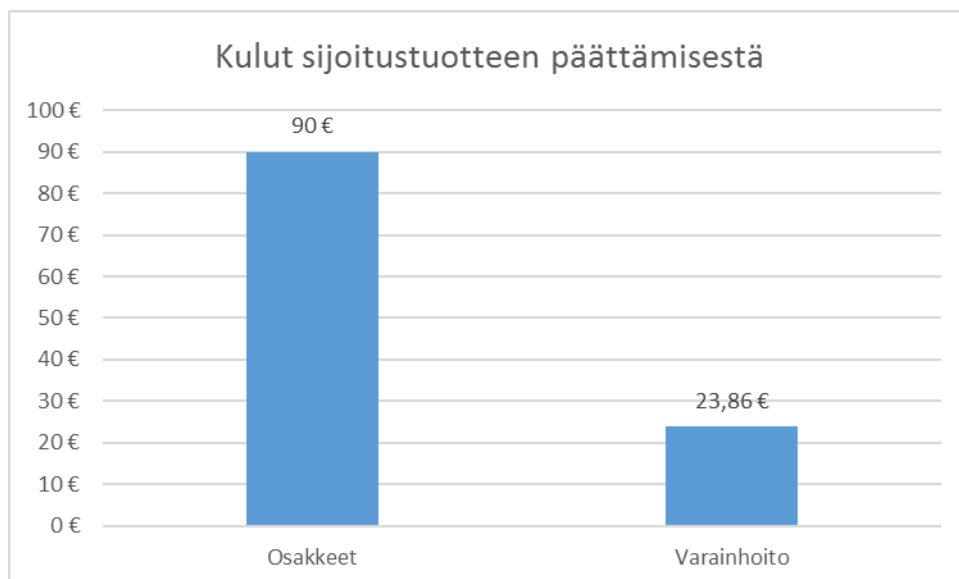
Eli molemmat tuotteista ovat likvidejä ja eivät kaavio 3 mukaan hirveästi eroa toisistaan. Kummassakin kohteessa osuuksien arvo riippuu kohteen arvosta.

7.5 Kulut sopimuksen päättämisestä

Molempien vaihtoehtojen ollessa likvidejä, syntyy myös kuluja sopimuksen päättämisestä ennen suunniteltua 10 vuoden sijoitusaikaa.

Osakkeista säästön lopettamisesta ennen 10 vuoden suunniteltua säästöaikaa tehdään toimeksianto. Myyntitoimeksiannolla myydään kaikki osakkeet markkinahintaan silloisen kurssin mukaan. Riskinä sijoittajalla on tässä markkinariski, eli osakkeiden arvo on voinut tippua ostohetkestä. Lisäksi LähiTapiolan arvopaperinvälityksen mukaiset kulut esimerkkilaskelmalle 50 000 eurolle on ilman viimeisenä vuosineljänneksenä tehtyjä kauppvoja 0,18 % pääomasta. Tässä tapauksessa kulu olisi 90 euroa. Tässä laskelmassa ei ole huomioitu mahdollisia arvomuutoksia.

Varainhoitovakuutuksessa LähiTapiola Vauras-ratkaisussa ensimmäisen kolmen vuoden aikana sopimuksen päättämisestä ovat 1 % nostettavasta summasta. Eli 50 000 euron sijoituksesta tämä kulu olisi ilman tuottoa 500 euroa. Kolmen vuoden jälkeen sopimuksen päättämisestä menee toimenpidemaksu, joka on 1.2.2014 päivätyn tuoteselosteen mukaan 23,86 euroa.

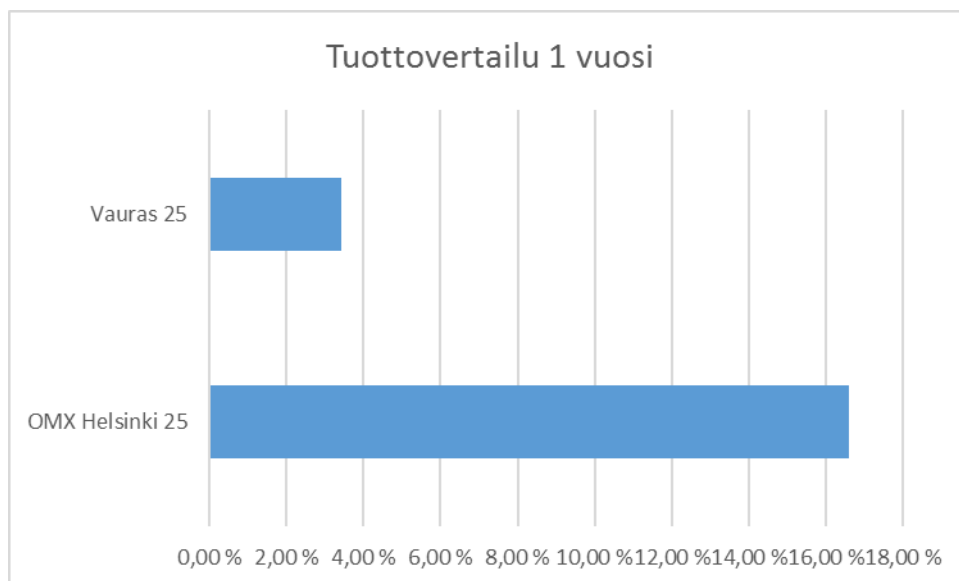
Taulukko 5 Kulut sijoitustuotteen irtisanomisesta 5 vuoden sijoitusajan jälkeen

Taulukko 5 mukaan on viiden vuoden sijoitusajan jälkeen edullisempaa nostaa varoja varainhoitovakuutuksesta.

7.6 Tuottovertailu

Tuottovertailussa tarkastellaan sijoitustuotteiden arvon kehitystä viimeisen vuoden historialla. Vauras 25-sijoitussalkussa on neutraalissa tilanteessa ainoastaan 25 % suoria osakkeita. Tämän hetken markkinatilanne on se, että korkotuotteet eivät anna positiivista reaalityttöä ja osakkeiden suhteen ollaan korkeasuhdanteessa.

Lisäksi hieman vertailuvaikeutta tuo tilastointi. OMX Helsinki 25 indeksin tuotosta ei ole vähennetty arvo-osuustilin kuluja, kun taas Vauras 25 salkun tuotosta on vähennetty vakuutuskuoren kaikki kulut. Näitä juoksevia kuluja oli taulukko 6 mukaan 2,7 %.

Taulukko 6 Sijoituskohteiden tuottovertailu tarkasteluvälillä 1 (yksi) vuosi

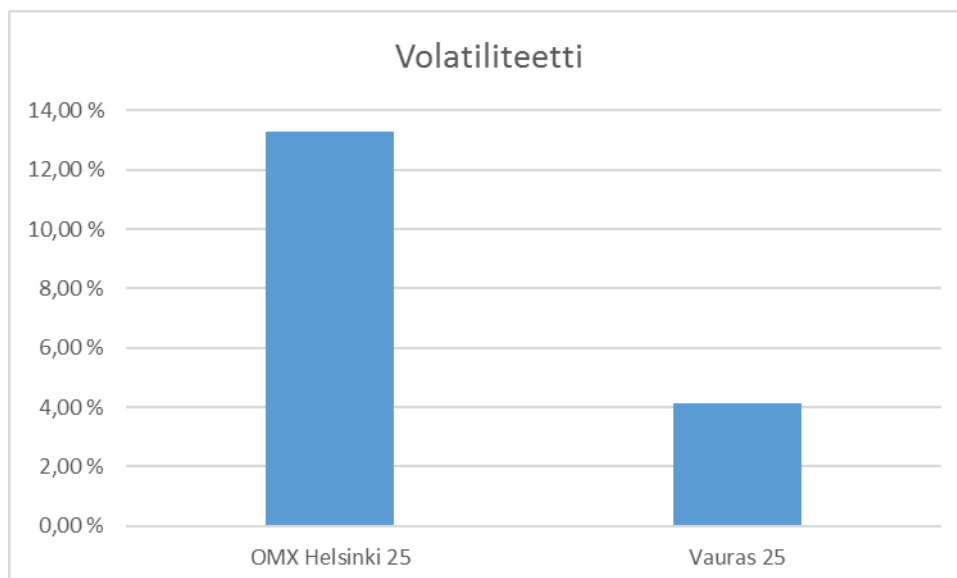
Vauras 25 salkun tuotto ilman kuluja on 6,12 %, kun lisätään siihen kuluista menevät 2,7 %.

Tuottovertailussa ei ole huomioitu osakkeiden mahdollisia osingonmaksuja osana tuottoa.

7.7 Sijoituskohteiden hajautus

Sijoituskohteiden hajautus kertoo myös yhden kohteen vaikutuksesta koko sijoitussalkun kokonaisuuteen. Osakesalkussa on kuvitteellisesti käytetty hajautusta 25 eri osakkeeseen. Tällöin yhden sijoitustuotteen vaikutus on 1/25 sijoituskoriin.

Varainhoitovakuutuksessa sijoitusten jakauma on jaettu noin 87 % kymmeneen eri rahastoon, joissa on vielä rahaston sisällä n. 30 eri kohdetta. Vauras 25 salkun hajautus on erittäin iso, eli samalla myös varainhoidollinen työ on suurempaa. Tämän ansiosta arvonvaihtelu tässä on keskimääräisen tuoton ympärillä 4,14 %. Osakkeissa riski on suurempi. Volatiliteetti on vuoden periodilla 13,26 %, kuten taulukko 7 osoittaa. (Taloussanomat 2014 .)

Taulukko 7 Sijoituskohteiden volatilitetit

7.8 Sijoituskohteiden verotus

Osakesijoittamisessa verotetaan osinkoja. Vuonna 2014 85 % osinkotuotoista verotetaan pääomatuloina ja 15 % on verovapaata. Myyntivoitot verotetaan normaalin pääomatuloveron mukaan 30 %. Mikäli pääomatuloja on vuodessa yli 40 000 euroa, niin veroprosentti on 32 % (Vero.fi 2014a.)

Varainhoitovakuutuksissa verotetaan ainoastaan tuottoa sopimusajan päättyessä. Sopimusajan sisällä tehdyt muutokset sijoitussalkusta on verovapaita. Vauras-vakuutuskuoren sisällä voidaan vaihtaa kohdetta 4 kertaa kalenterivuodessa ilman kuluja. Sijoitusajan päättyessä pääoma siirtyy asiakkaalle ilman kuluja.

Osakesäästöjen realisoinnissa maksetaan kaupankäyntiin liittyvät kulut ja niissä huomioidaan luovutusvoitot ja tappiot. Mahdolliset luovutustappiot voidaan hyvittää luovutusvoitoista seuraavan 5 vuoden aikana. (vero.fi 2014a.)

8 Varainhoitopalveluiden hyödyt ja haitat verrattuna suoriin osakkeisiin

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää varainhoitopalveluiden hyötyjä ja haittoja piensijoittajalle verrattuna suoriin osakkeisiin. Osakesijoittamisessa käytettiin hyvin passiivista sijoitusstrategiaa kuvaamaan tilannetta, kun sijoittaja laittaa varat suoriin osakkeisiin. Tämän avulla saatiin vertailukelpoinen tuote pitkäaikaiselle varainhoitovakuutukselle.

Osakepalvelun pienemmällä hajautuksella siihen liittyy suurempi riski. Yhden osakkeen arvovaihtelu vaikuttaa enemmän osakesalkkuun. Markkinariski liittyy molempiin vaihtoehtoihin eli kumpikaan sijoitustuotteista ei ole pääomaturvattuja.

Varainhoitovakuutuksen Vauras 25-salkun hajautus on huomattavasti suurempi kuin vertailussa käytetyn kuvitteellisen 25 kohteen osakesalkku. Näin varainhoitovakuutuksesta saadaan varovaiselle sijoittajalle pienemmällä riskillä operoiva sijoituskohde. Tähän vaikuttaa varainhoitajan ammattitaito. Viimeisen 30 vuoden aikana tehtyjen tutkimusten mukaan salkunhoitajan vanhat menestymiset eivät takaa tulevaa menestystä, eikä edes lisää sen todennäköisyyttä. (Erola 2012, 45.)

Sijoituskohteiden riskiä voidaan vertailla myös volatilitietin avulla. Vauras 25-varainhoitosalkun volatilitietti on 4,14 % helmikuun 2014 kuukausikatsauksen mukaan. Osakesalkun vertailussa käytetyn OMX Helsinki 25 indeksin volatilitietti on 13,26 %. (Kuukausikatsaus 2014 Vauras, taloussanomat 2014.)

Tutkimusten mukaan yleensä aktiivinen sijoitussalkku antaa noin 3-4 % tasoituksen kulujen takia verrattuna passiiviseen sijoitussalkkuun. Passiivisessa salkussa ei makseta salkunhoitajalle palkkioita. Sijoitusnäkemyksellään tämä seuraa valittua indeksiä. (Erola 2012, 33.)

9 Yhteenveto

Valittaessa opinnäytetyön aihetta tarkoitukseni oli selvittää piensijoittajalle tarjottavien varainhoitoratkaisujen hyötyjä ja haittoja asiakkaalle. Vertailukohteeksi valittiin suora osakesijoittaminen. Kartoituksen avulla saatiin riittävästi tietoa varainhoitoratkaisuista piensijoittajalle.

9.1 Varainhoitopalvelun hyödyt asiakkaalle

Osakesijoittamisessa saadaan palveluntarjoajalta käyttöön arvo-osuustili, jossa voi tehdä kauppaa ja säilyttää osakesijoituksia. Tähän yleensä liitetään ilmaiset verkkopankkitunnukset. Monella palveluntarjoajalla voidaan kirjautua myös muiden pankkien verkkotunnuksilla.

Varainhoitopalveluissa asiakas saa varainhoitoa. Salkkua hoidetaan aktiivisesti. Eli kun asiakas sijoittaa rahat Vauras 25-salkkuun vakuutuskuoren sisällä, niin saa asiakas varoilleen salkunhoitajan. Salkunhoitaja tekee sijoituskohteessa muutoksia markkinan mukaan. Osakesijoittaminen on yleensä passiivista piensijoittajilla, eli kukaan ei tee muutoksia sijoitussalkussa asiakkaan puolesta. Asiakas joutuu seuraamaan tarkasti markkinaa ja olemaan ajan tasalla sijoituskohteidensa muutoksista. Tämä on hyötynä varainhoitopalvelussa ainoastaan kun osakesi-

joittaja ei seuraa ollenkaan markkinaa ja ei halua tehdä itse muutoksia sijoitussalkkuunsa.

Varainhoitopalveluissa asiantuntija tekee muutokset salkussa. Asiantuntija tekee työkseen varainhoitoa ja hänelle maksetaan salkunhoidosta. Tutkimusten mukaan kuitenkin useammassa tapauksessa passiivinen salkunhoito tuottaa paremmin kuin aktiivinen sijoitussalkku.

Varainhoitopalvelussa asiakkaalle nimetään myös henkilökohtainen yhteyshenkilö pankista. Näin asiakas voi hoitaa kaikki pankkiasiat saman ihmisen kautta. Esimerkiksi suosituilla Nordnet-arvopaperisäilytyksen tarjoajalla ei ole tarjota peruspankkipalveluita, kuten pankkikorttia ja asuntolainaa.

Verotuksellisesti varainhoitovakuutuksesta löytyy osakkeisiin nähden hyötyjä. Vakuutuskuoren omaavissa sijoituskohteissa on yleensä kuolemanvaraturva. Tämän kautta voidaan esimerkiksi suunnitella perinnönjakoa. Esimerkiksi Vauras-palvelun korkein voimassaoloaika on 110 vuotta.

Suomessa vuoden 2012 tilaston mukaan tyttölapsen oletettu elinikä on 83,4 vuotta ja poikalapsella 77,5 vuotta. Tämän tilaston perusteella voidaan olettaa, että ennen 110 vuoden ikää eliniän päätyminen on todennäköistä. (Tilastokeskus 2014.)

Vakuutuskuorellisessa tuotteessa kuolemanvaranedunsaaja saa lähiomaisena 35 000 euroon asti pääomaa ilman perintöveroa. Lesken ollessa edunsaajana, hän saa vähintään puolet. Tuotto verotetaan aina. Lisäksi 35 000 euron yli menevät varat verotetaan voimassaolevan perintöverotuksen mukaisesti.

Osakesalkun omistajan menehtyessä, siirtyy arvo-osuustili kuolinpesän hoidettavaksi ja tämä verotetaan normaalin perintöverotuksen mukaisesti. Lisäksi arvo-osuuksien myynnistä syntyy luovutustappiota/voittoa. Hankintaolettama lasketaan perintöverotuksessa käytetty verotusarvo. (vero.fi 2014c.)

Varainhoitopalvelun sisältäessä vakuutuskuoren, niin asiakas voi tehdä omassa sijoitussalkkunaan muutoksia ilman luovutusveroa. Tuotto verotetaan vasta vakuutus sopimuksen päättyessä.

9.2 Varainhoitopalveluiden haitat

Varainhoitopalvelu on tuotteena suunniteltu usein vakuutuskuoren sisään. Tällöin lyhyellä aikavälillä sijoittaminen ei ole suositeltavaa vakuutuskuorelliseen tuotteeseen. Varainhoitopalvelu on likvidi, mutta esimerkiksi LähiTapiolan tarjoaman Vauras-palvelun kulut varojen nostosta ensimmäisen kolmen vuoden aikana ovat 1 %. Toisaalta suositeltava sijoitusaika on myös osakkeissa pitkä.

Vakuutuskuoresta veloittavat kulut vähentävät sijoitustuotteen tuottoa. Verrattuna vakuutuskuoren sisällä olevaa salkkua ja OMX 25 indeksiä, niin OMX 25 indeksiä seurannut sijoittaja sai varoilleen huomattavasti suuremman tuoton.

Valittaessa aktiivinen salkunhoito varainhoitoon verrattuna passiiviseen, mutta hajautettuun osakesalkkuun on varainhoidon palkkioiden määrä verrattuna osakesalkun vastaavaan n. 3-4 % suurempi.

Mielestäni opinnäytetyötä oli mukava tehdä. Omat haasteensa toi pankkisalaisuus, joka karsi paljon tietoa sen ollessa sisäistä materiaalia. Mielenkiintoisena jatkotutkimuksena olisi nähdä sijoituskohteiden vertailua pidemmällä aikavälillä. Vauras-konseptin ollessa markkinoilla ai-noastaan n. 3 vuotta, niin on haastavaa tehdä tuottovertailua pitkän aikavälin säästötuotteiden kesken keskipitkällä sijoitusajalla.

Lähteet

Erola, M. 2012. Paras sijoitus, itsepuolustusopas sijoittajalle. 9. painos. Talentum Media Oy.

Finanssivalvonta 2014 Eläkevakuutuksen verotus. Viitattu 9.5.2014

http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Tuotteita/Elakesaastaminen/Elakevakuutus/Pages/Default.aspx#.U2x6sfl_vT8

Kallunki J., Martikainen M & Niemelä J. 2007. Ammattimainen sijoittaminen. 5. uudistettu painos. Helsinki: Talentum Media Oy.

Kananen J. 2008. Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylä. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.

Kauppalehti 2013. Talletuskorot. Viitattu 10.12.2013

<http://www.kauppalehti.fi/5/i/porssi/korot/index.jsp?selected=talletuskorot>

Knüpfer, S & Puttonen, V. 2012. Moderni rahoitus. 6. painos. Helsinki. Sanoma Pro Oy.

Kontkanen, E. 2009. Pankkitoiminnan käsikirja. 3. uudistettu painos. Jyväskylä. Bookwell Oy.

Listatut yhtiöt 2013-pörssiyritysten tunnusluvut. 2013. Helsinki, Talentum Media Oy ja LähiTapiola. BALTO Print, Liettua 2013.

LähiTapiola 2014 Itä-Eurooppa rahastokatsaus Viitattu 17.4.2014

<http://www.lahitapiola.fi/NR/rdonlyres/AF9699EC-C0F9-45E0-8B6B-181DC11A68AC/0/ItaEurooppa.pdf>

LähiTapiola. 2014Arvopaperivälityksen palveluhinnasto. Viitattu 15.3.2014

http://www.lahitapiola.fi/NR/rdonlyres/9E5A5AF5-78DA-4E18-8562-8225BA233FE7/0/Palveluhinnasto_LT_2013.pdf

Nasdaq Omx Helsinki. 2011. Opi osakkeet. 6. painos. Nasdaq Omx Helsinki.

Pörssisäätiö 2013. Osakeopas. Viitattu 16.6.2014

<http://www.multimagazine.fi/index.php?id=Osakeopas-FI>

Pörssisäätiö 2014 Viitattu 17.4.2014

<http://www.porssisaatio.fi/blog/dictionary/reaalituotto/>

Pörssisäätiö. 2013 Kotitalouksien säästämistutkimus. viitattu 10.12.2013

http://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2012/05/Kotalouksien_saastamistutkimus_2011.pdf

Sijoituspalvelin. 2014 Omaisuudenhoitopalvelut. Viitattu 16.3.2014

<http://www.aaltoee.fi/sites/default/files/courses/omaisuudenhoito.pdf>

Taloussanomat. 2014 OMX Helsinki 25 indeksin tiedot. Viitattu 15.3.2014

http://porssi.taloussanomat.fi/indices/factsheet_overview.html?&ISG_SYMBOL=OMXH25.HSE&START=1

Tilastokeskus 2013. Kuluttajahintaindeksi. Viitattu 10.12.2013

https://tilastokeskus.fi/til/khi/2013/10/khi_2013_10_2013-11-14_tie_001_fi.html

Tilastokeskus.2013 Elinajanodote. Viitattu 16.4.2014

<http://www.tilastokeskus.fi/org/historia/elinajanodote.html>

Vero.fi. 2014a Osakkeiden myynti. Viitattu 15.3.2014

[https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Sijoitukset/Osakkeet_ ja_ osingot/Osakkeiden_myynti\(11940\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Sijoitukset/Osakkeet_ ja_ osingot/Osakkeiden_myynti(11940))

Vero.fi. 2014b Osinkojen verotus. Viitattu 15.3.2014

[http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Muutoksia_osinkojen_v erotukseen_ ja_ ennak\(30722\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Muutoksia_osinkojen_v erotukseen_ ja_ ennak(30722))

Vero.fi.2014c Perintäverojen verotus. Viitattu 16.3.2014

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Luovutusvoitot_ ja_ tappiot/Arvo paperien_luovutusvoittojen_verotus\(12095\)#Perintntailahjanasaatuomaisuus_X](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Luovutusvoitot_ ja_ tappiot/Arvo paperien_luovutusvoittojen_verotus(12095)#Perintntailahjanasaatuomaisuus_X)

Vero.fi. 2013 Syventävät vero-ohjeet henkilöasiakkaan verotuksessa. Viitattu 10.12.2013

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ ja_ osingot/Lahdeveron_k ohteena_ olevat_korkotulot\(25152\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Korot_ ja_ osingot/Lahdeveron_k ohteena_ olevat_korkotulot(25152))

Vilkka, H. 2005. Tutki ja kehitä. 1.-3. painos. Jyväskylä. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Kuviot

Kuvio 1 Kotitalouksien rahoitusvarat Suomessa	10
Kuvio 2 Sijoituspäätöksen vaiheet	11
Kuvio 1 Tutkimuksen läpivientiprosessi ja aikataulu	22

Taulukot

Taulukko 1 Arvopaperivälityksen ja varainhoitovakuutuksen aloituskulut.....	24
Taulukko 2 Kuluvertailussa vuosittaiset juoksevat kulut alkupääomalla 50 000 EUR	25
Taulukko 3 Palveluiden ominaisuuksien vertailu	26
Taulukko 4 Nostot sijoitustuotteesta sijoitusaikana	27
Taulukko 5 Kulut sijoitustuotteen irtisanomisesta 5 vuoden sijoitusajan jälkeen	28
Taulukko 6 Sijoituskohteiden tuottovertailu tarkasteluvälillä 1 (yksi) vuosi	29
Taulukko 7 Sijoituskohteiden volatilitetit	30

Liitteet

Liite 1 tarjouslaskelma Vauras Varainhoitopalveluun	39
Liite 2 Vauras-palvelun tuoteseloste	47
Liite 3 Vauras 25 rahaston kuukausikatsaus helmikuu 2014	57
Liite 4 Vauras 25 sijoituskorin säännöt	60
Liite 5 Vauras 25 sijoituskorin esite	63
Liite 7 Lupa julkaista LähiTapiolan materiaalia	66
Liite 8 Tarjouspyyntö tiedon keruussa varainhoitopalveluista	67

Liite 1 tarjouslaskelma Vauras Varainhoitopalveluun

13.3.2014

Tarjous

Viitanen Mikko Markus
Purotie 11
03300 OTALAMPI

Tämä tarjous on voimassa 12.4.2014 saakka.
Tarjous on laskettu olettaen, että sopimus tulisi
voimaan 13.3.2014 alkaen.

Rahasto-Omavara

Tarjousnumero T90-2400799-4
Vakuutettava Viitanen Mikko Markus, 30.7.1980

Rahasto-Omavara on sijoitusvakuutus, jossa vakuutussäästön kehitys sidotaan valittujen sijoituskohteiden arvonkehitykseen.

Maksusuunnitelma

Kertamaksu	€
13.3.2014	50.000,00

Tuotto- ja riskitaso

Tuotto- ja riskitaso perustuu vakuutuskenottajan antamiin tietoihin riskinsietokyvystään sekä siihen, minkälaista tuottoa hän odottaa sijoituskohteilta.

Tuotto- ja riskitaso: Varovainen

Tavoittelette kohtuullisen tasaista arvonkehitystä ja hyväksytte, että arvo voi välillä myös hieman laskea.

Sijoitussuunnitelma

Vakuutusmaksut kohdistetaan sijoituskohteisiin seuraavasti:

Sijoituskohde	Tuotto-oletus	Osuus maksusta
Vauras 25	5,2 %/v	100 %

Sijoitussidonnaisten kohteiden tuotto-oletukset ovat oletuksia tuotosta ennen sijoituskohteiden kulujen vähentämistä. Tuotto-oletusten sijoitussuunnitelmalla painotettu keskiarvo on 5,2 prosenttia. Tuotto-oletukset perustuvat arvioon sijoituskohteiden pitkän aikavälin tuotto-odotuksista, jotka eivät ole tae sijoituskohteiden arvon kehitykselle.

Vakuutussäästön kehitys

Vakuutussäästön määrä sopimusajan päätyessä 1.4.2024 on laskettu eri sijoituskohteille annettujen tuotto-oletusten mukaisesti. Todellinen vakuutussäästön kehitys määräytyy valittujen sijoituskohteiden arvonkehityksen perusteella, joten säästön määrä voi nousta tai laskea. Mahdollisia keskitämisetuja ei ole otettu huomioon tarjouksen laskelmissa.

Asiakaspalvelu lahitapiola.fi
Puhelin 01019 5100

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
02010 LÄHITAPIOLA
Vaihde 09 4531
Y-tunnus 0201319-8 kotipaikka Espoo

Tarjous

2 (3)

13.3.2014

Maksusuunnitelman mukaiset maksut yhteensä	50.000 €
Vakuutussäästö sopimusajan päättyessä	64.335 €
Vuotuinen tuotto kulujen jälkeen	2,5 %/v

Säästöhenkivakuutukseen perustuva vakuutusosuus on pääsääntöisesti veronalaista pääomatuloa. Yleensä vakuutusosuudesta verotetaan vain tuottoa. Verotuksesta kerrotaan tarkemmin tuoteselosteessa.

Turva kuoleman varalta

Jos vakuutettu kuolee vakuutussopimuksen voimassaoloaikana, edunsaajille maksetaan kuolemantapauskorvaus. Sen määrä on 100 prosenttia vakuutussäästön määrästä.

Sopimuksen hoito- ja toimenpidemaksut

Sopimuksen hoito- ja toimenpidemaksut ovat Rahasto-Omavaran tuoteselosteen hinnaston mukaiset.

Sopimukseen liitetyistä sijoituskohteista perittävät kulut otetaan huomioon sijoituskohteen osuuden arvossa.

Varainhoitajan palkkiot

Varainhoitajan palkkiot määräytyvät varainhoitajan kulloisenkin hinnaston mukaan. Varainhoitajalla on oikeus muuttaa hinnastoaan.

Sopimuksen voimaantulo

Sopimus tulee voimaan, kun olemme vastaanottaneet hakemuksen ja ensimmäisen maksun. Sopimuksessa noudatetaan Rahasto-Omavaran 1.1.2013 voimaan tulleita ehtoja. Sopimuksen myöntää LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö.

Tarjouksessa ja sen liitteissä esitetyt laskelmat ovat arvioita. Esitetyt luvut voivat toteutua vain silloin, kun laskelmissa oletettuja maksu- ja sijoitussuunnitelmia noudatetaan, esitetyt tuottoarviot toteutuvat sekä sopimuksesta ja sijoituksista perittävät kulut eivät muutu sopimusaikana. Laskelmissa ei ole huomioitu mahdollisia maksujen indeksi- tai prosenttikorotuksia.

Vastaan mielelläni mahdollisiin kysymyksiinne.

Ystävällisin terveisin

LÄHITAPIOLA-RYHMÄ
JARMO PENTTILÄ
myyntipäällikkö
puh. (09) 453 4203, 040 0-346059
jarmo.penttila@lahitapiola.fi

Liitteet Tuoteseloste
Vakuutussäästön kehitys
Avaintiedot

Tarjous

3 (3)

13.3.2014

Tarjouslaskelmat

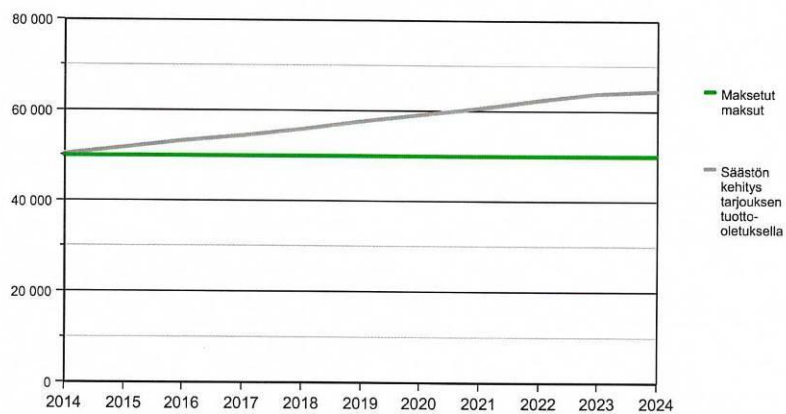
Rahasto-Omavara
Vakuutussäästön kehitys

1 (1)

13.3.2014

Tarjousnumero T90-2400799-4

Vakuutussäästön kehitys

Asiakaspalvelu lahitapiola.fi
Puhelin 01019 5100

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
02010 LÄHITAPIOLA
Vaihde 09 4531
Y-tunnus 0201319-8, kotinaikka Espoo

Rahasto-Omavara
 Avaintiedot

1 (3)

13.3.2014

Tarjouslaskelman avaintiedot

Nämä tarjouslaskelman avaintiedot ovat Finanssivalvonnan määräysten mukaisia. Ne kuvaavat tilannetta säästötajan lopussa. Tarjouslaskelma ei ole lupaus tulevasta tuotosta tai kertyvästä pääomasta eikä sitova kuvaus veloittavista kuluista, vaan se on laadittu sopimusten arviointia ja vertailua varten.

Tarjouslaskelmassa esitetyt luvut voivat toteutua ainoastaan sillä edellytyksellä, että

- Laskelmassa oletettuja maksu- ja sijoitussuunnitelmia noudatetaan
- Laskelmalla esitetyt tuottoarviot toteutuvat
- Sopimuksesta sekä sijoituksista perittävät kulut eivät muutu sopimusaikana

	* Tuotto-oletus 0 % /vuosi	** Tuotto-oletus 5,2 % / vuosi
Vakuutusmaksut, euroa	50.000 €	50.000 €
Vakuutussäästöt säästötajan lopussa, euroa	41.247 €	64.335 €
Säästöaikana maksettavat kulut, euroa	-8.997 €	-15.151 €
Vuotuiset kulut	1,9 %	2,7 %

* Tämä arvio säästöaikana kertyvistä vakuutussäästöistä ja maksettavista kuluista on laadittu sillä oletuksella, että sopimus ei tuota mitään. Arviosta käy ilmi, kuinka paljon sopimuksen on vähintään tuotettava kulujen kattamiseksi.

** Tämä arvio säästöaikana kertyvistä vakuutussäästöistä ja maksettavista kuluista on laadittu sijoitussuunnitelmaan perustuvalla tuotto- oletuksella.

Säästötajan kulujen ja tuottojen erittely

	Tuotto-oletus 0 % / vuosi	Tuotto-oletus 5,2 % / vuosi
Säästöaikana maksettavat kulut	-8.997 €	-15.151 €
Sopimuksen hoitomaksut	-4.166 €	-5.087 €
Sijoituskohteiden kulut	-4.587 €	-9.751 €
Kuolemanvaraturvan riskimaksut	-244 €	-312 €
Säästötajan tuotot	244 €	29.487 €
Sijoituskohteiden tuotto	0 €	29.174 €
Kuolevuushyvitys	244 €	312 €

 Asiakaspalvelu
 Puhelin

 lahitapiola.fi
 01019 5100

 LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
 02010 LÄHITAPIOLA
 Vaihde 09 4531
 Y-tunnus 0201319-8 kotinaikka Espoo

Tarjousnumero
T90-2400799-4

13.3.2014

Tarjousnumero T90-2400799-4

Vakuutussäästön kehitys sijoitussuunnitelman tuotto-oletuksilla (euroina)

Vuosi	Säästö vuoden alussa	Vakuutusmaksut	Säästöaikana maksettavat kulut	Sopimuksen hoitomaksut	Sijoituskohteiden kulut	Kuolemanvaraturvan riskimaksut	Säästöajan tuotot	Sijoituskohteiden tuotto	Kuolevuus-hyvitys	Tuotto kulujen jälkeen	Säästö vuoden lopussa
2014		50.000	-1.563	-835	-711	-17	1.948	1.931	17	385	50.385
2015	50.385	0	-1.308	-411	-874	-22	2.657	2.635	22	1.349	51.734
2016	51.734	0	-1.344	-422	-898	-24	2.729	2.705	24	1.385	53.119
2017	53.119	0	-1.381	-434	-922	-26	2.803	2.778	26	1.422	54.542
2018	54.542	0	-1.419	-445	-946	-28	2.880	2.852	28	1.460	56.002
2019	56.002	0	-1.459	-457	-972	-30	2.958	2.928	30	1.499	57.502
2020	57.502	0	-1.500	-469	-998	-33	3.040	3.007	33	1.540	59.041
2021	59.041	0	-1.543	-482	-1.024	-36	3.124	3.087	36	1.581	60.622
2022	60.622	0	-1.587	-495	-1.052	-40	3.210	3.170	40	1.623	62.245
2023	62.245	0	-1.633	-508	-1.080	-45	3.299	3.255	45	1.667	63.912
2024	63.912	0	-416	-129	-274	-12	839	827	12	424	64.335
Yhteensä säästöajan päättyessä		50.000	-15.151	-5.087	-9.751	-312	29.487	29.174	312	14.335	64.335

Asiakaspalvelu lahitapiola.fi
Puhelin 01019 5100LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
02010 LAHITAPIOLA
Vuokko no 1521

Rahasto-Omavara
 Tarjouslaskelmat

13.3.2014

Tarjousnumero
T90-2400799-4

3 (3)

Tarjousnumero T90-2400799-4

Vakuutusäästön kehitys Finanssivalvonnan edellyttämällä nolliatuotolla (euroina)

Vuosi	Säästö vuoden alussa	Vakuutusmaksut	Säästäikana maksettavat kulut	Sopimuksen hoitomaksut	Sijoituskohteiden kulut	Kuolemanvaraturvan riskimaksut	Säästöajan tuotot	Sijoituskohteiden tuotto	Kuolevuus-hyvitys	Tuotto kulujen jälkeen	Säästö vuoden lopussa
2014	48.759	50.000	-1.258	-829	-412	-17	17	0	17	-1.241	48.759
2015	47.885	0	-895	-388	-486	-21	21	0	21	-874	47.885
2016	47.885	0	-880	-381	-477	-21	21	0	21	-858	47.027
2017	47.027	0	-865	-374	-469	-22	22	0	22	-843	46.184
2018	46.184	0	-851	-368	-460	-23	23	0	23	-828	45.356
2019	45.356	0	-837	-361	-452	-24	24	0	24	-813	44.543
2020	44.543	0	-823	-355	-444	-25	25	0	25	-798	43.744
2021	43.744	0	-810	-348	-436	-26	26	0	26	-794	42.960
2022	42.960	0	-798	-342	-428	-28	28	0	28	-770	42.190
2023	42.190	0	-786	-336	-420	-30	30	0	30	-756	41.434
2024	41.434	0	-195	-83	-104	-8	8	0	8	-187	41.247
Yhteensä säästöajan päätyessä		50.000	-8.997	-4.166	-4.587	-244	244	0	244	-8.753	41.247

Nämä tarjouslaskelmat ovat Finanssivalvonnan määräysten mukaisia. Ne kuvaavat tilannetta säästöajan lopussa. Tarjouslaskelmat eivät ole lupaus tulevasta tuotosta tai kertyvästä pääomasta eikä sitova kuvaus veioitettavista kuluista, vaan ne on laadittu sopimusten arvioinnin ja vertailua varten.

- Tarjouslaskelmissa esitetyt luvut voivat toteutua ainostaan sillä edellytyksellä, että
- Laskelmissa oletettuja maksu- ja sijoitussuunnitelmia noudatetaan
  - Laskelmissa esitetyt tuottoarviot toteutuvat
  - Sopimuksista sekä sijoituksista perittävät kulut eivät muutu sopimusaikana

Liite 2 Vauras-palvelun tuoteseloste

Rahasto-Omavara

LähiTapiola Viisas ja Vauras- palveluiden osana tarjottava Rahasto-Omavara on säästöhenkivakuutus, jossa yhdistyvät vakuutussäästämisen ja varallisuudenhoidon edut.

Mikä Rahasto-Omavara on?

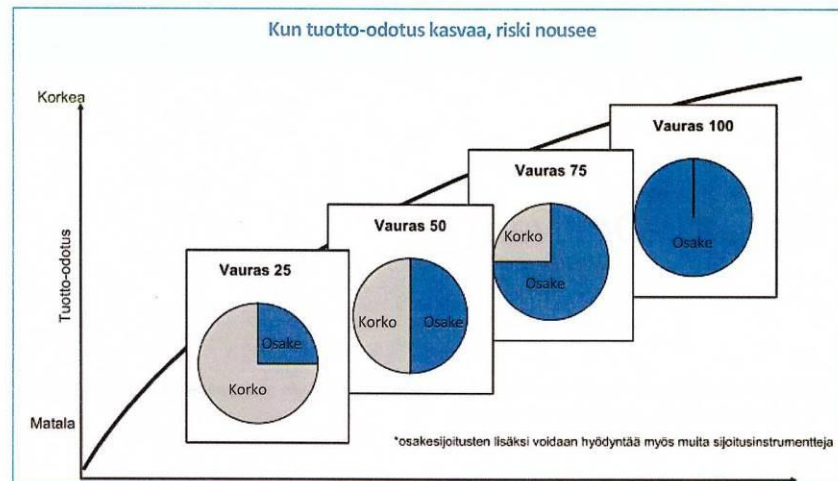
Rahasto-Omavara on pitkäaikaiseen säästämiseen tarkoitettu säästöhenkivakuutus, jonka arvonkehitys sidotaan sijoitussuunnitelmaasi vastaavaan sijoituskoriin. Ratkaisussa yhdistyvät vakuutussäästämisen ja varallisuudenhoidon edut.

Vakuutussäästösi on turvattu kuoleman varalta. Kuolemantapauksessa edunsaajalle maksetaan korvaus, joka on kertyneen vakuutussäästön suuruinen. Rahasto-Omavara ei sisällä muuta vakuutusturvaa.

Sijoituskohteet

Sijoituskohteena on omaisuudenhoitajan hoitama sijoituskori. Sijoituskorien varat voidaan sijoittaa maailmanlaajuisesti omaisuudenhoitajan valitsemille kansainvälisille korko-, osake- ja hyödykemarkkinoille sijoitusrahastoihin, UCITS- tai erikoissijoitusrahastoihin, yhteissijoitusrytysten osuuksiin, pääomasijoitusrahastoihin, kiinteistöihin tai muihin sijoituskorin sääntöjen mukaisiin sijoitusinstrumentteihin. Sijoituskorien sijoitusjakauma vaihtelee sijoituskorin säännöissä kuvatulla tavalla.

Sijoituskohteeksi liitettävissä olevaa sijoituskorivalikkoa voidaan laajentaa tai muuttaa.

Sijoituskorin osuudet on liitetty sopimukseen vain laskennallisesti säästön arvon määrittämistä varten. Sijoituskohteen osuuksien omistusoikeus kuuluu LähiTapiola Henkiyhtiölle.

Viisas

Viisas –sijoituskori sopii maltilliselle sijoittajalle. Sijoituskori tarjoaa hyvin hajautetun ratkaisun. Sijoituskori kattaa kaikkien pääomaisuusluokkien kaikki keskeisimmät lajit: korkosijoitukset, osakesijoitukset, kiinteistöt ja vaihtoehtoiset sijoituskohteet. Sijoituskorin eri omaisuuslajien välinen painotus vaihtelee omaisuudenhoitajan markkinanäkemyksen mukaan, kuitenkin siten että osakesijoitusten osuus sijoituskorin arvosta saa olla enintään 30 %. Kiinteistösijoituksia ei lasketa mukaan edellä mainittuun lukuun, vaikka ne olisivat osakkeiden muodossa.

Sijoitusajaksi suosittelemme vähintään 3 vuotta.

Vauras

Vauras 25 sopii varovaiselle sijoittajalle, joka on valmis ottamaan maltillista riskiä. Sijoituskorissa on normaalitilanteessa 25 % sijoituksia osake- tai hyödykemarkkinoille. Loput varoista sijoitetaan korkosijoituksiin. Sijoitusajaksi suosittelemme vähintään 4 vuotta.

Vauras 50 sopii maltilliselle sijoittajalle, joka on valmis ottamaan kohtuullista riskiä. Normaalitilanteessa sijoituskorissa on yhtä paljon korkosijoituksia sekä sijoituksia osake- ja hyödykemarkkinoille. Sijoitusajaksi suosittelemme vähintään 5 vuotta.

Vauras 75 sopii tuottohakiselle sijoittajalle, joka on

valmis hyväksymään osakesijoittamiseen liittyvää riskiä, mutta joka haluaa pitää osan sijoituksistaan turvallisimmassa kohteissa. Sijoitusajaksi suosittelemme vähintään 6 vuotta.

Vauras 100 sopii erittäin tuottohakiselle sijoittajalle, joka on valmis hyväksymään osakesijoittamiseen liittyvän korkeamman riskin. Normaalitilanteessa sijoituskorin varat sijoitetaan osake- ja hyödykemarkkinoille. Sijoitusajaksi suosittelemme vähintään 7 vuotta.

Mitä riskiä säästämiseen liittyy?

Vakuutussäästöjen arvo nousee tai laskee markkinatilanteen mukaan. Sijoitukseen liittyy pääoman menettämisen riski. Ennen sijoituspäätöksen tekoa tutustu valitsemillesi sijoituskohteille ominaisiin riskeihin.

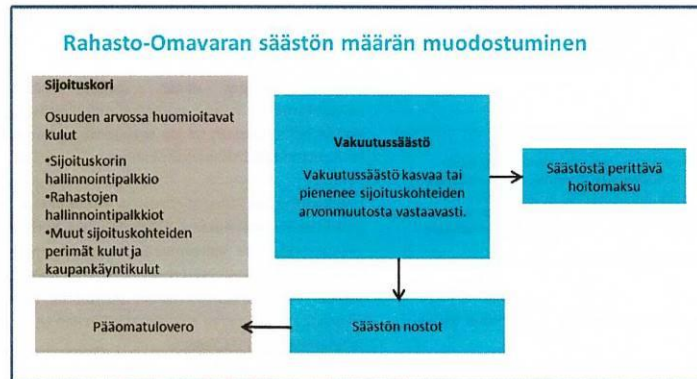
LähiTapiola ei vastaa sijoituskohteiden arvonkehityksestä eikä mahdollisesta arvon alentumisesta.

Miten säästön määrä muodostuu?

Vakuutussäästön arvo nousee tai laskee valitun sijoituskorin arvonkehityksen mukaan. Säästöä vähennetään vakuutusopimuksen vuosittainen hoitomaksu ja mahdolliset toimenpidemaksut.

Säästöjen nosto

Voit nostaa säästöjä vakuutuksestasi myös kesken sopimusajan. Noston jälkeen vakuutussäästöön pitää jäädä vähintään 600 euroa. Nostettu säästö maksetaan aina vakuutuksenottajalle, vaikka säästön saajaksi olisi määritelty joku muu henkilö.

Kuolemantapausturvan maksu

Kuolemantapausturvasta peritään vakuutusmaksu, joka määräytyy vakuutetun iän mukaan. Vakuutusmaksu ja vakuutussäästölle annettava kuolevuushyvitys määräytyvät saman perusteen mukaan. Koska perusteet ovat samat, et käytännössä maksa henkivakuutusturvasta.

Hoito- ja toimenpidemaksut

Vakuutussäästöstä vähennetään hinnaston mukainen sopimuksen hoitomaksu. Pyytämistäsi lisäpalveluista kuten sijoituskorin vaihdosta, ylimääräisistä tiedotteista ja todistuksista sekä muista toimenpiteistä, tekemistäsi säästön nostoista ja takaisinostosta LähiTapiola veloittaa hinnaston mukaisen toimenpidemaksun.

Sijoituskorista perittävät kulut

Sijoituskorit koostuvat erilaisista sijoituskohteista, jotka kukin voivat periä varojen hallinnoinnista palkkiota. Sijoituskohteesta perittävät hallinnointi-, merkintä- ja lunastuspalkkiot, kaupankäyntikulut sekä mahdolliset muut palkkiot määräytyvät kutakin sijoituskohteelta hallinnoivan tahon sääntöjen tai kunkin palveluntarjoajan hinnaston mukaan. Sijoituskohteista perityt palkkiot huomioidaan sijoituskohteen osuuden arvossa. LähiTapiola ei vastaa sijoituskohteita hallinnoivien tahojen perimien palkkioidenmuutoksista. .

Mistä vakuutusta tehtäessä sovitaan?

Vakuutuksenottaja: henkilö, joka päättää sopimuksen sisällöstä ja voi yksin tehdä siihen muutoksia.

Vakuutettu: henkilö, jonka kuoleman varalta vakuutus on voimassa. Vakuutettua ei voi vaihtaa. Vakuutettu voi sopimuksen alkaessa olla korkeintaan 95-vuotias ja sopimuksen päättyessä 110-vuotias.

Voimassaoloaika: määrittelet, kuinka pitkään haluat sopimuksesi olevan voimassa. Suosittelemme kuitenkin mahdollisimman pitkää sijoitusaikaa.

Sijoitusuunnitelma: Vauras-palvelussa valitset sijoituskorin sen mukaan millainen säästäjä olet: varovainen vai tuottohakuinen ja kuinka suurta riskiä haluat ottaa.

Maksusuunnitelma: päätät, paljonko haluat sijoittaa valitsemasi palvelun rajoissa

Edunsaajat: päätät vakuutuksesi edunsaajista ja säästönsaajista.

Miten voin muuttaa sopimustani?

Jos haluat muuttaa sopimustasi, ole yhteydessä omaan yhteyshenkilöösi.

Muista muuttaa edunsaajamääräystä, jos elämäntilanteesi muuttuu. Muutos tehdään kirjallisesti LähiTapiolaan joko verkkopalvelussa tai toimistolla. Edunsaajamääräystä ei voi muuttaa testamentilla. Voit halutesasi myös määrätä, ettei edunsaajan aviopuolisolla ole avio-oikeutta edunsaajan kuolemantapauskorvauksena tai vakuutuslahjana saamaan omaisuuteen.

Raportointi vakuutussäästön kehityksestä

Voit seurata säästöjesi kehitystä ja sopimuksesi tilannetta ajantasaisesti verkkopalvelustamme omilla pankkitunnuksillasi. Omaisuudenhoitaja raportoi säännölli-

sesti sijoituskorin arvonkehityksestä. Raportti on saatavilla verkkopalvelussa. Lisäksi saat vuosittain tiedotteen sopimuksen keskeisestä sisällöstä ja säästöjesi arvonkehityksestä.

Muista seurata sijoitusten arvonkehitystä. Huomioi kuitenkin, että kun säästäaika on pitkä, arvonvaihtelut ovat tavallisia. Vakuutusenantaja ei seuraa sijoitusten arvonkehitystä. Säästämällä säännöllisesti tasaat ajoituksen liittyvää riskiä. Tee tarvittaessa muutoksia sopimukseen.

Panttaus, sitova edunsaajamääräys ja oikeuden luovutus

Voit pantata tai luovuttaa vakuutus sopimukseen perustuvat oikeudet. Panttauksesta tai luovutuksesta on välittömästi ilmoitettava LähiTapiolalle kirjallisesti.

Jos olet antanut sitoumuksen edunsaajamääräyksen voimassapitämisestä, sopimusta ei voi pantata tai luovuttaa ilman sitoumuksen saajan suostumusta. Jos olet antanut sitovan määräyksen säästön- tai edunsaajasta tai jos sopimus on pantattu, vakuutussäästön nostoon, sopimuksen irtisanomiseen tai muihin muutoksiin on oikeus vain sitoumuksen saajan tai pantinhaltijan suostumuksella.

Milloin LähiTapiola voi muuttaa sopimusehtoja?

LähiTapiolalla on oikeus muuttaa vakuutusehtoja, lakuperusteita ja muita sopimusehtoja vain tiettyjen, vakuutusehdoissa mainittujen syiden perusteella. Hyväksyttäviä syitä ovat korkotason muutos tai muutos yleisessä vahinkokehityksessä. Muutoksen vuoksi vakuutus sopimuksen sisältö ei saa muuttua olennaisesti alkuperäiseen verrattuna. Lisäksi LähiTapiolalla on oikeus tehdä sopimukseen vähäisiä muutoksia.

Sinulla on vakuutusehtojen mukainen oikeus irtisanoa vakuutus sopimus, mikäli et hyväksy LähiTapiolan tekemää sopimusehtojen muutosta.

Voinko peruuttaa sopimukseni?

Voit kirjallisesti peruuttaa tekemäsi vakuutus sopimuksen 30 päivän kuluessa siitä, kun LähiTapiola on antanut sinulle sopimuskirjan. Tällöin sinulle palautetaan maksamasi maksut ilman korkoa. Jos valitsemasi sijoitusdonnaisten sijoituskohteen arvo on laskenut tänä aikana, arvonlasku vähennetään maksamistasi maksuista.

Miten vakuutus päättyy?

Rahasto- Omavara- sopimuksesi on voimassa sopimus kirjaan merkityn ajan. Sopimuksen päättyessä kertynyt

vakuutussäästö maksetaan sinulle tai nimeämällesi säästönsaajalle.

Sopimus päättyy ennen sovittua päättymispäivämäärää, jos vakuutussäästö ei riitä säästöä perittävä hoitomaksuun tai jos vakuutettu kuolee tai vakuutuksenottaja irtisanoo sopimuksen.

Voinko irtisanoa Rahasto-Omavara -sopimuksen?

Voit irtisanoa sopimuksesi milloin tahansa. Kertyneestä vakuutussäästöstä vähennetään toimenpidemaksu ja summa maksetaan vakuutuksenottajalle. LähiTapiola maksaa vakuutussäästön sinulle viipymättä, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluttua tarvittavien selvitysten saapumisesta LähiTapiolaan.

Mitä säästöilleni tapahtuu jos kuolen?

Omavara-sopimukseen sisältyy vakuutus turva kuoleman varalta. Tämä tarkoittaa, että vakuutetun kuollessa maksetaan kertyneen vakuutussäästön suuruinen kuolemantapauskorvaus edunsaajille.

Korvauksen hakeminen

Korvauksen määrä laskettaessa sijoituskohteen osuuk-sien lukumäärä määräytyy vakuutetun kuolinpäivän mukaan. Osuuk-sien arvot määräytyvät sen päivän mukaan, jona LähiTapiola on saanut korvauksen maksamiseksi tarvittavat selvitykset.

Korvauksen maksamista varten LähiTapiolalle on toimitettava korvaushakemus ja virkatodistukset vakuutetusta ja edunsaajista sekä maksuosoite. Korvaus maksetaan viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa selvitysten saapumisesta. LähiTapiola maksaa viivästyskor-koa korkolain mukaan, jos korvauksen maksaminen viivästyy LähiTapiolasta johtuvista syistä.

Korvausta on haettava vuoden kuluessa siitä, kun edunsaaja sai tietää oikeudestaan korvaukseen, kuitenkin viimeistään 10 vuoden kuluessa vakuutetun kuolemasta.

Vakuutussäästön verotus

Verotus sopimusaikana

Rahasto-Omavara-vakuutukseen liitettyjen sijoituskohteen vaihdon yhteydessä ei veroteta luovuttavasta sijoituskohteesta muodostunutta voittoa. Vastaavasti vakuutuksenottaja ei voi vähentää verotuksessa sijoituskohteen vaihdon yhteydessä mahdollisesti syntyntä tappiota.

Säästönsaajana vakuutuksenottaja

Kun vakuutuksenottaja on itse myös vakuutettuna, on

vakuutussäästö vakuutusentottajalle veron-alaista pääomatuloa vain tuoton osalta. Tuotosta tehdään pääomatuloveroprosentin mukainen ennakonpidätys vasta silloin, kun vakuutussäästö maksetaan vakuutusentottajalle. Tuoton osuus lasketaan siten, että nostettava vakuutussäästöä vähennetään maksetut vakuutusmaksut. Pääomatulovero on 30 prosenttia siltä osin, kun pääomatuloveron alaiset tulot ovat enintään 40 000 euroa vuodessa. Siltä osin, kun pääomatulot ylittävät 40 000 euroa, on pääomatuloveron osuus 32 prosenttia (tiedot perustuvat vuoden 2014 verosääntöön.)

Jos vakuutusentottaja ei ole itse vakuutettuna, vakuutusentottajan saama säästösomma on kokonaan veronalaista pääomatuloa.

Säästönsaajana lähiomainen

Jos vakuutussäästö maksetaan vakuutusentottajan lähiomaiselle, vakuutussäästön tuotto on veronalaista pääomatuloa. Tuotosta tehdään ennakonpidätys, kun vakuutussäästö maksetaan. Tuoton osuus lasketaan siten, että maksettavasta vakuutussäästöä vähennetään säästön kartuttamiseen ja kuolemanvaraturvan ylläpitoon käytetyt maksut.

Muu osa vakuutussäästöä on lähiomaiselle lahjaveron alaista.

Lähiomaisia ovat esimerkiksi puoliso, lapset, lapsenlapset ja vanhemmat. Verolainsäädännössä puolisona pidetään myös avopuolisoa silloin, kun avopuolisoilla on tai on ollut yhteinen lapsi tai he ovat aikaisemmin olleet avioliitossa keskenään.

Säästönsaaja muu kuin vakuutusentottajan lähiomainen

Jos säästönsaaja ei ole vakuutusentottajan lähiomainen, on koko vakuutussäästö hänelle veronalaista pääomatuloa.

Kuolemantapauskorvauksen verotus

Lähiomaisille maksetut kuolemantapauskorvaukset ovat verovapaista 35 000 euroon saakka kutakin edunsaajaa kohti. Ylimenevä osa on perintöveron alaista tuloa. Leskelle maksettavista korvauksista puolet, kuitenkin vähintään 35 000 euroa, on verovapaata. Jos edunsaaja ei ole vakuutettuna lähiomainen, maksettu kuolemantapauskorvaus on kokonaan veronalaista pääomatuloa.

Mitä lakia ja ehtoja sopimukseen sovelletaan?

Tämä tuoteseloste perustuu Rahasto-Omavaran 1.1.2013 voimaantulleisiin vakuutusehtoihin. Sopimuksen sisältö määräytyy sopimuskirjan, ehtojen ja laskuperusteiden mukaan. Lisäksi sopimukseen sovelletaan vakuutuslakia ja muuta Suomen lainsäädäntöä.

Verolait vahvistetaan vuosittain, joten verosäännökset saattavat muuttua vakuutuksen voimassaoloaikana. LähiTapiola ei vastaa mahdollisista veroseuraamuksista tai niiden aiheuttamista muista kustannuksista.

Oikeat tiedot ovat sopimuksen perusta

Vakuutusta tehdessäsi ja sitä muuttaessasi kysymme sinulta tarvittavia tietoja oikean säästämisen ratkaisun tekemistä varten. LähiTapiola ei valitse säästämisen vaihtoehtoja puolestasi, mutta antaa sinulle tietoja, joiden perusteella voit tehdä päätöksen ja valita sinulle sopivimman ratkaisun.

Kerromme sinulle tuoteselosteessa oleelliset tiedot siitä, miten valitsemasi tuote toimii. Tutustu tuoteselosteeseen ja vakuutusehtoihin. Ne sisältävät yksityiskohtaiset tiedot vakuutusten sisällöstä, rajoituksista ja yleisistä sopimusehdoista. Tutustu lisäksi valitsemasi sijoituskorin sääntöihin ja esitteeseen.

Hinnasto 1.2.2014 alkaen

Vakuutuksen hoitomaksut	
Vakuutusmaksusta	1%
Kertyneestä vakuutussäästöä vuosittain *	0,8%
Toimenpidemaksut	
- Viidennestä säästön siirrosta alkaen / kalenterivuosi	23,86 €
- Ennen päättymisaikaa tehdyistä säästön nostoista	23,86 €
+ lisäksi kolmena ensimmäisenä voimassaolovuotena	1% nostettavan säästön määrästä
- Ylimääräiset tiedotteet ja todistukset	23,86 €
- Panttauksen rekisteröinti	23,86 €
- Muut pyydytetyt toimenpiteet	23,86 €

* Tämän lisäksi sijoituskorin hallinnoinnista peritään vuotuinen hallinnointipalkkio ja sen sisältämien sijoituskohteiden omat kulut. Tutustu valitsemasi sijoituskorin sääntöihin.

Lisätietoa sijoituskohteista ja niihin liittyvistä riskeistä

Sijoituskori saattaa sääntöjensä mukaisesti sisältää mm. tässä kuvattuja sijoitusinstrumentteja. Ennen sijoituspäätöksen tekoa suositlemme tutustumaan tarkemmin sijoituskohteisiin ja niihin liittyviin riskeihin oman yhteyshenkilösi kanssa.

Kiinteistö pääomarahastot

Kiinteistö pääomarahasto sijoittaa sijoituspolitiikkansa mukaisiin kohteisiin, esimerkiksi liike- tai asuinkiinteistöihin. Kiinteistöjen hankinnasta ja kerätyn varallisuuden hallinnoinnista kuten huoneistojen vuokraamisesta vastaa erillinen hallinnointiyhtiö, jolla yleensä on kiinteistöalan erityisosaamista.

Kiinteistö pääomarahastojen toiminta-aika on yleensä ennalta määrätty. Toiminta-ajan päätyttyä rahasto myy kiinteistöt ja kotiuttaa mahdollisesta arvonnoudesta kotiutuneet voitot. Omaisuutta voidaan myydä myös ennen toiminta-ajan päättymistä, jos markkinatilanne on suotuista.

Kiinteistö pääomarahastoihin liittyvät riskit

Kiinteistö pääomarahastoihin sijoittamiseen liittyviä keskeisiä riskejä ovat korko-, vuokra-, markkina-, likviditeetti-, lainsäädäntö- ja veroriski.

Mikäli yleinen taloustilanne heikkenee tai huoneistojen hinnat tai vuokrat ylipäänsä jostain syystä laskevat, on mahdollista, että myös kiinteistö pääomarahaston tuotto ja arvo laskevat.

Lainsäädäntö ja verosäännökset tai verotuskäytännöt voivat muuttua tulevaisuudessa. Näistä muutoksista johtuen toimintaan voi tulla merkittäviä listakustannuksia, jotka vaikeuttavat toimintaa ja tai pienentävät tuottoa.

Osakkeet

Osake on osakeyhtiön liikkeeseen laskema oman pääomanehtoinen arvopaperi. Osakkeen arvo perustuu kulloinkin vallitsevaan näkemykseen osakkeen liikkeeseen laskeneen osakeyhtiön arvosta. Osakkeeseen sijoittaminen oikeuttaa myös yhtiön maksamaan osinkoon.

Noteeratut osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena arvopaperipörssissä (julkinen kaupankäynti) tai vaihtoehtoisella markkinapaikalla. Noteeraamattomat osakkeet ovat osakkeita, jotka eivät ole kaupankäynnin koh-

teena julkisessa kaupankäynnissä tai vaihtoehtoisella markkinapaikalla.

Osakesijoittamiseen liittyvät riskit

Osakesijoitusten riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluun liittyvä riski (osakeriski) ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski (likviditeetti). Osakkeiden hinnanvaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden yleinen kehitys että tiedot liikkeeseenlaskijan menestykseen vaikuttavista seikoista. Osakesijoituksiin sisältyy mahdollisuus menettää koko sijoitettu pääoma, jos liikkeeseenlaskija ajautuu konkurssiin. Riskiin vaikuttaa yleisesti myös mm. liikkeeseenlaskijan toimiala, lainsäädännön muutokset sekä mm. liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä ja omistuksen jakautuminen. Vieraan valuutan määräisten osakkeiden arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset. Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempana, sillä näille markkinoille voi olla tyypillistä vakiintumaton toimintaympäristö ja lainsäädäntö, poliittiset riskit, valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut, vastapuoliriskit sekä osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti.

Osakkeisiin rinnastetaan myös merkintä- ja optio-oikeudet, jotka oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseen laskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- tai optio-oikeuden hinta riippuu liikkeeseenlaskijan osakkeen hintakehityksestä sekä sen lisäksi optio-oikeuden toteutushinnasta, osakkeen volatilitteetista, korkotasosta ja optio-oikeuden jäljellä olevasta juoksuajasta. Merkintä- ja optio-oikeuksien volatilitteetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen, johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta (ns. vipuvaikutus).

Rahamarkkinainstrumentit

Rahamarkkinainstrumentteihin luetaan valtionvelkasitoumukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset, kuntatodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper).

Lyhyet rahamarkkinasijoitukset ovat pääsääntöisesti ns. nollakorkoisia todistuksia (diskonttopapereita), jonka haltijalle liikkeeseenlaskija maksaa todistukseen merkitynä eräpäivänä nimellisarvon. Sopimusten maturiteetti on tyypillisesti 1-12 kuukautta. Sijoitukseen liittyy olennaisesti liikkeeseenlaskijan luottoriski.

Nollakorkoisten rahamarkkinasijoitusten tuotto muodostuu hankintahinnan ja nimellisarvon (tai takaisinmyyntihinnan) erotuksena. Hankintahinta ja takaisinmyynnin hinta saadaan diskonttaamalla nimellisarvo ko-

periodille noteerattavalla korkoprosentilla kaupan arvopäivästä eräpäivään. Sopimuksen voi tarvittaessa myydä jälki-markkinoilla. Takaisinosto tapahtuu ostohetken markkinahintaan.

Rahamarkkinasijoituksiin liittyvät riskit

Rahamarkkinainstrumentteihin kuten muihinkin korkoinstrumentteihin liittyvä riski voidaan jakaa kahteen osaan. Toinen on korkotason vaihtelusta ja instrumentin maturiteetista johtuva riski (korkoriski), toinen liikkeeseenlaskijan / talletuksensaajan maksukykyyn liittyvä riski (luottoriski). Luottoriskin merkitys korostuu korkoinstrumenteissa, joissa liikkeeseenlaskijan luotto- luokitus on alhainen.

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat kassavirtapohjaisia instrumentteja, joiden arvo määritellään niiden kassavirtojen nykyarvojen kautta. Kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan kaikki kassavirrat tunnetaan, mutta vaihtuvakorkoisen joukkovelkakirjalainan kassavirrat riippuvat korkotason vaihteluista. Kassavirrat muodostuvat kuponnikoroista ja lainan pääoman takaisinmaksuista. Tällöin joukkovelkakirjalainan arvo määäräytyy markkinoilla vallitsevan tuottovaatimuksen eli diskonttokoron mukaisesti.

Joukkovelkakirjalainan liikkeeseen laskijana voivat olla esim. valtio, kunta, yritys tai vakuutus- ja rahoituslaitos. Liikkeeseen laskettavien joukkovelkakirjalainojen tuoton määräytymis-perusteet määritellään kunkin yksittäisen lainan ehdoissa. Tuoton määrään voivat vaikuttaa myös emissiokurssi ja mahdollisesti perittävä merkintäpalkkio.

Joukkovelkakirjalainoihin liittyvät riskit

Joukkovelkakirjalainaan tavallisesti liittyvät riskit ovat korkoriski ja luottoriski. Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkolainan myyntiarvoa jälkimarkkinoilla ja korkotason lasku puolestaan lisää arvoa. Joukkovelkakirjalainaan liittyy myös luottoriski eli riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin velkakirjaehtojen mukaisesti.

Selvitysrisi merkitsee tappionvaaraa, joka syntyy osapuolten välille maksujen sekä toimitusten yhteydessä, mikäli vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan. On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa. Mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen lainan eräpäivää,

voi velkakirjan sen hetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi. Sijoittajalla tai liikkeeseenlaskijalla voi lainakohtaisissa ehdoissa mainittu tavoin olla oikeus vaatia lainan ennaenkaista takaisinmaksua.

Ulkomaisiin joukkovelkakirjalainoihin voi liittyä myös valuuttakurssiriskiä.

Pääomaturvattu strukturoitu joukkovelkakirjalaina

Pääomaturvattu strukturoitu joukkovelkakirjalaina on laina, jossa sijoittaja saa eräpäivänä vähintään lainan nimellismäärän takaisin. Mikäli laina myydään ennen eräpäivää, voi sijoittajalle aiheutua pääomatappiota. Pääomaturvatun strukturoidun joukkovelkakirjan markkina-arvoon laina-aikana vaikuttaa korkotaso sekä kohde-etuuden arvonmuutos. Pääomaturvatun strukturoidun joukkovelkakirjalainan tuotto riippuu valitun kohde-etuuden kehityksestä. Kohde-etuus voi olla korko, valuutta, indeksi, osake, luottoriski, hyödyke, edellisten yhdistelmä tai muu lainan ehdoissa tarkemmin määritelty kohde-etuus. Kohde-etuuden arvo voi laina-aikana nousta tai laskea.

Debentuurilaina

Debentuurilaina on joukkovelkakirjalaina, joka on liikkeellelaskijan konkurssitilassa etuoikeudeltaan huonommassa asemassa kuin liikkeellelaskijan muut sitoumukset. Tavallista lainaa suuremman riskin ja huonomman likviditeetin vuoksi debentuurilainalle maksetaan yleisesti parempaa korkoa kuin muille joukkovelkakirjalainoille.

Vaihtovelkakirjalaina

Vaihtovelkakirjalaina on joukkovelkakirjalaina, jonka haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat liikkeeseen laskijan osakkeisiin ennalta sovitulla vaihtosuhteella. Kuponkikorko on tavallisesti markkinoilla vallitsevaa liikkeeseenlaskijan luottoriskimarginaalia alhaisempi.

Optiolaina

Optiolaina on joukkovelkakirjalaina, johon sisältyy oikeus ostaa lainan liikkeeseenlaskijayrityksen osakkeita tiettyä aikana määrättyyn hintaan. Lainalla ja optiolla voidaan käydä jälkimarkkinoilla kauppaa erikseen. Vaihtovelkakirjalainan tavoin optiolainan kuponkikorko on alhaisempi kuin tavallisen joukkovelkakirjalainan, koska osa kuponnikorosta on käytetty osakeoption ostamiseen.

Johdannaiset

Johdannaispimuksia ovat optiot, termiinit, futuurit, vaihtosopimukset, näiden yhdistelmät ja/tai muut vastaavat sopimukset. Johdannaispimukset voivat olla vakioituja tai vakioimattomia (OTC-johdannaiset).

Johdannaispimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo voi riippua sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta eli volatiliiteetista, korkotason vaihtelusta, sopimuksen erääntymisajasta tai muusta johdannaisen arvoon vaikuttavasta tekijästä. Johdannaispimuksen kohde-etuutena voi olla esim. osake, valuutta, korko, hyödyke, luottoriski, indeksi tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnus-luku. Johdannaisinstrumenttien voimassaoloaika vaihtelee hyvin lyhyestä useisiin vuosiin.

Johdannaisiin liittyvät riskit

Kohde-etuuden arvon muutoksen eli markkinariskin lisäksi johdannaispimusten arvoon ja sopijapuolten suoritusvelvollisuuksien määrään, ajoitukseen ja toteutukseen voivat vaikuttaa mm. lainsäädännön muutokset sekä vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva suorituksen viivästymisen ja luottotappion riski.

Johdannaispimuksen lopullinen tuotto riippuu valitun kohde-etuuden kehityksestä. Johdannais-instrumentin tuottoon vaikuttavat myös muut sopimuksen ehdoissa mahdollisesti mainitut tekijät sekä mahdollisen vaadittavan vakuuden asettamiseen liittyvät kustannukset. Etenkin vakioimattomien johdannaispimuksen ehtojen muuttaminen tai sopimuksen päättäminen kesken sopimuskauten tai oikeuksien ja velvollisuuksien siirtäminen kolmannelle osapuolelle saattaa viedä aikaa ja aiheuttaa kustannuksia. Sopimusvelvoite täytetään lähtökohtaisesti toimittamalla kohde-etuus tai suorittamalla sopimuksen arvo rahassa lunastuspäivänä.

Koska johdannaiset ovat kohde-etuutta koskevia sopimuksia, yllä kuvatut kohde-etuuksiin liittyvät riskit ja niistä aiheutuvat hinnanvaihtelut vaikuttavat suoraan johdannaisten arvoon. Johdannais-sopimuksista voi tyypistä riippuen aiheutua asiakkaalle muita taloudellisia sitoumuksia tai velvoitteita kuin hankintakustannus, ja hankintaan voi liittyä vakuusvaatimus tai muita velvoitteita. Johdannaispimuksen arvo voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti, jolloin mahdollinen vakuusvaje voidaan joutua kattamaan lisävakuuksilla. Vakuus voidaan myös joutua realisoimaan. Johdannaisten likviditeettiin saattaa sisältyä rajoituksia. Vieraan valuutan määräisiin johdannaisten arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset. Johdannaispimuksista voi-

daan muodostaa yhdistelmiä. Yksittäisen johdannaispimuksen ehdot voivat olla sellaisia, että voitto/tappiomahdollisuus voi kasvaa hyvin suureksi. Tappioriski voi tietyissä strategioissa muodostua teoriassa rajattomaksi.

Sijoitusrahastot

Yllä kuvattuihin rahoitusvälineisiin ja niiden yhdistelmiin voidaan tehdä sijoituksia useimmiten suorien sijoitusten lisäksi myös sijoitusrahastojen kautta. Sijoitusrahaston omistavat siihen sijoittaneet sijoittajat osuuksiensa suhteessa. Sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö kerää yksityishenkilöiden ja yhteisöjen varoja yhteen ja sijoittaa ne useisiin eri arvopapereihin, jotka muodostavat sijoitusrahaston.

Sijoitusrahastojen voitonjako

Voitonjakoon perustuvan jaottelun mukaan sijoitusrahastot jaetaan rahastoihin, jotka jakavat voittoa vuosittain sekä kasvurahastoihin, joissa voitto kasvaa rahasto-osuuden arvoa. Samassa rahastossa voi olla sekä tuotto- että kasvuosuuksia. Sijoitusrahasto sijoittaa rahasto-osuuksien myynnistä saamansa varat rahaston säännöissä ilmaistua sijoitusstrategiaa noudattaen.

Rahaston säännöt määrittävät sijoituspolitiikan

Rahaston säännöistä ilmenevät rahaston sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajoitukset. Sijoituskohteen valinnan mukaan sijoitusrahastot voidaan jaotella osakerahastoihin, yhdistelmärahastoihin, pitkän koron rahastoihin, keskipitkän koron rahastoihin ja lyhyen koron rahastoihin.

Rahastoyhtiön on lunastettava rahasto-osuudet sijoittajalta vaadittaessa. Sijoitusrahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, joiden suuruus vaihtelee rahastosta riippuen, ja ne yksilöidään yksinkertaistetussa rahastoositteessä.

Rahastoihin liittyvät riskit

Rahaston riskitaso riippuu rahaston sijoitusstrategiasta. Sijoitettavien varojen hajauttaminen useampaan kuin yhteen toisistaan riippumattomaan sijoituskohteeseen pienentää rahaston kokonaisriskiä suhteessa yksittäiseen sijoituskohteeseen (ns. korrelaatio-efekti). Rahastot ovat pääsääntöisesti likvidejä päivittäin, mutta rahastojen likvidiyyttä voi olla rajoitettu rahaston säännöissä esimerkiksi poikkeuksellisten markkinatilanteiden varalta rahasto-osuuden-omistajien edun vuoksi tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi.

Rahoituspalveluun liittyvät verot

Sijoittajan tulee kiinnittää huomiota siihen, että rahoitusvälineiden ostamiseen, omistukseen ja myymiseen liittyy veroseuraamuksia. Sijoittajan tulee huolehtia riittävien verotusta koskevien tietojen hankkimisesta jo ennen sijoituspäätösten tekoa. Sijoitusta harkitsevien tulisi kääntyä veroasiantuntijan puoleen saadakseen tietoja Suomen verolainsäädännön mukaisista tai muista veroseuraamuksista koskien rahoitusvälineiden ostamista, omistamista ja myymistä.

Määritelmiä

Luottoriski

Riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin rahoitusvälineen liikkeenlaskun ehtojen mukaisesti.

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa riskiä markkinahinnan vaihtelusta. Markkinariskejä ovat korko-, valuutta-, osake- tai muu hintariski.

Korkoriski

Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkolainan myyntiarvoa jälkimarkkinoilla ja korkotason lasku puolestaan lisää arvoa.

Osakeriski

Osakeriski tarkoittaa riskiä osakkeen hinnan vaihtelusta.

Valuuttariski

Valuuttariski tarkoittaa riskiä valuuttakurssien vaihtelusta.

Vastapuoliriski

Pörssin ulkopuoliseen kaupankäyntiin liittyvä riski kaupan toteuttajan kyvystä suoriutua velvoitteistaan. (Tämä voi koskea mm. johdannaisia, korkosijoituksia, strukturoituja sijoituksia ja valuuttakauppoja).

Selvitysrisi

Kaupan toteutukseen liittyvä riski, eli sovittu kauppa ei toteudu joko siksi, ettei vastapuolella ole joko toimittava arvopaperia tai maksaa vaadittua kauppahintaa.

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

www.lahitapiola.fi

Postiosoite 02010 LÄHITAPIOLA

Y-tunnus 0201319-8 • Kotipaikka Espoo

Liite 3 Vauras 25 rahaston kuukausikatsaus helmikuu 2014

Vauras 25

Kuukausikatsaus helmikuu 2014

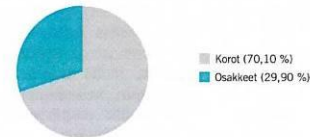
Sijoituspolitiikka

LähiTapiola Vauras 25 -sijoituskori on LähiTapiola Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön määrittelemään sijoitussidonnaisen vakuutukseen liitettävissä oleva sijoituskohde. Sijoituskorin sijoituspolitiikka pohjautuu LähiTapiola Varainhoidon sijoituskäytäntöön. Sijoitukset pyritään kohdentamaan markkinatilanteen mukaisesti osake-, korko- ja hyödykemarkkinoille, joilla on parhaat tuottonäkymät. Sijoitukset hajautetaan maailmanlaajuisesti. Sijoitustoiminnan tavoitteena on kasvattaa sijoituskorin arvoa pitkällä aikavälillä. Sijoitusten pääpaino on korkosijoituksissa. Osakesijoitusten osuus on neutraalitalanteessa noin 25 %:a sijoituskorin arvosta. Osakesidonnaisten instrumenttien osuus sijoituskorin varoista voi vaihdella 0-50 %:n välillä. Sijoitustoimintaa ei ole rajattu maantieteellisen alueen, toimialan tai sijoitustyylin perusteella. Sijoituskori sopii sijoittajalle, joka tavoittelee korkomarkkinoita parempaa tuottoa osakemarkkinoita pienemmällä riskillä. Suosittelemme vähintään 3 vuoden sijoitusaikaa, kuitenkin markkinatilanne huomioiden.

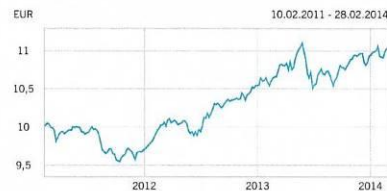
Avaintiedot

Aloituspäivä: 10.2.2011
Säästöhenkivakuutus: LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
Varainhoitaja: LähiTapiola Varainhoito Oy
Sijoituskoriosuuden arvo: 11,078
Sijoituskorin hallinnointipalkkio enintään: 1,03 % p.a. (Veloitetaan vain niiltä päiviltä, kun sijoituskorin tuotto on positiivinen)
Veloituspäivä kuukauden aikana: 21

Osake-/korkojakauma

Arvonkehitys perustamisesta lähtien

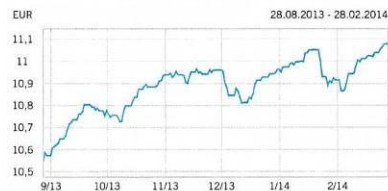

Sijoituskorin kehitys perustamisesta lähtien. Historiallinen tuotto ei ole tae tulevasta.

Tuotto

	Sijoituskori
1 kk	1,49 %
3 kk	1,08 %
6 kk	4,78 %
12 kk	3,42 %
3 v p.a.	3,40 %
5 v p.a.	-
Perustamisesta lähtien p.a.	3,35 %

Arvonkehitys 6 kk

Sijoituskorin 6 kuukauden kehitys. Historiallinen tuotto ei ole tae tulevasta.

Sijoitusten jakauma

Vastuunrajoitus: Tässä katsauksessa olemme pyrkineet tuomaan esille sijoittajalle merkityksellistä tietoa kyseisestä tuotteesta. Sijoituspäätöstä ei tule perustaa yksinomaan tämän katsauksen tietoihin. Tulostu myös vakuutuksen tuoteselosteisiin, vakuutusehtoihin sekä sijoituskorin sääntöihin. Katsaus kertoo juikasuhetken tilanteesta ja tieto voi vanhentua hyvin nopeasti. Emme vastaa katsauksessa esitettyjen tietojen mahdollisista puutteista tai virheistä emmekä tietojen käytöstä aiheutuneista väittömistä tai välillisistä vahingoista.

LähiTapiola Varainhoito Oy Revontulentie 7, 02010 LÄHITAPIOLA

lahitapiola.fi

Vauras 25

Kuukausikatsaus helmikuu 2014

Salkunhoitajan katsaus

Helmikuu oli jälleen positiivinen kuukausi markkinoiden tammikuisen korjausliikkeen jälkeen ja erityisen ilahduttavaa oli kehittyvien markkinoiden tuottojen kehityksen kääntyminen positiiviseksi vaikeamman ajanjakson jälkeen niin osake- kuin korkosijoituksissa. Maailmantalouden kasvunäkymä on säilynyt edelleen myönteisenä. Yhdysvalloista viime aikoina saadut talusluvut ovat olleet odotuksia heikompia, mutta markkinat eivät ole tästä huolestuneet. Lukuja heikkoutta selittävät paljolti poikkeuksellisen ankarat sääolosuhteet USA:ssa, joten niistä on vaikea tehdä selviä johtopäätöksiä talouden tilasta. Asuntokaupassa ja vähittäismyynnissä on kuitenkin havaittavissa pidempiäaikaisia heikkenevää trendiä. Euroopassa talouden kasvu jatkuu edelleen. Kasvuvauhti on edelleen hidasta, mutta suunta on oikea. Kiinassa maan talouskasvun heikkeneminen vaikuttaisi edelleen jatkuvan, mutta positiivisiakin merkkejä talouden tilasta saatiin yllättävän hyvien kauppatilastojen ja parantuneen lainakysynnän myötä. Japanissa talous ei ole kehittynyt enää odotusten tahdissa, joten viime vuoden kovin nousija on ollut kuluneen vuoden suurin pettymys.

Huolenaihetta markkinoilla on aiheuttanut kiristynyt tilanne Ukrainassa. Toistaiseksi kriisissä on kyse suhdannekierron ulkopuolisesta riskitekijästä, joka ei suoralta kädeltä vaikuta näkemykseen maailmantalouden kehityksestä eikä siten aiheuta välittömiä muutoksia Vauras 25 -salkun allokaatioon. Tilanteen pitkittyessä taloudelliset vaikutukset kuitenkin voimistuvat ja kriisi voi kääntää suhdannenäkymän heikkenevään suuntaan. Tällä olisi luonnollisesti vaikutusta myös allokaationäkemykseen, joten seuraamme tilannetta tarkkaan.

Vauras 25 -salkussa ei tehty helmikuun aikana muutoksia, sillä talouden näkymät vastaavat suurella kuvassa edelleen tammikuussa julkaisemamme sijoitusstrategian linjauksia. Korkorahastoista kaikki päätyivät hyvin plussan puolelle ja parhaiten helmikuussa menestyi LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat (+1,82 %) heti kannoillaan LähiTapiola High Yield (+1,32 %). Osakerahastoistakin LähiTapiola Japania (-1,97 %) lukuun ottamatta kaikki rahastot tekivät hyvän tuloksen. Kuukauden parhaan tuloksen saavutti LähiTapiola Suomi (+6,13 %) ja erinomaisesti pärjäsivät myös LähiTapiola Kasvu (+4,97 %) ja LähiTapiola Kuluttaja (+4,50 %).

Tunnusluvut (12 kk)

	Sijoituskori
Volatiliteetti	4,14 %
Sharpen luku	0,80

Vastuullista varainhoitoa

Vauras-asiakkasemme saat käyttöösi LähiTapiola Varainhoidon salkunhoitajan ammattitaidon. Selvitämme tuotto-odotuksesi ja riskinottohalusi huolellisesti, jotta voimme valita sinulle parhaimman sijoituskorin neljästä eri riskitasoisesta sijoitussalkusta. Koska tavoitteesi ja elämäntilanteesi voivat muuttua, arvioimme sijoitusratkaisusi yhdessä uudelleen vuosittain. Voit nostaa säästöjäsi, kun siihen on tarvetta tai vastaavasti tehdä lisäsijoituksia varallisuutesi karttuessa.

Varasi sijoitetaan sijoituskoriin säästöhenkivakuutuksen kautta. Sijoituskorin säästökohteiden muutoksista syntynyttä myyntivoittoa ei veroteta, vaan tuotot jäävät edelleen sijoitettaviksi. Tuottoja verotetaan vasta, kun sopimus päättyy tai kun nostat niitä.

Tunnuslukujen selitykset

Volatiliteetti
Volatiliteetti on käytetty riskimittari. Volatiliteetilla kuvataan sijoituksen tuoton vaihtelua keskimääräisen tuoton ympärillä. Volatiliteetti ilmoitetaan prosenteissa vuositasolla muutettuna. Mitä korkeampi volatiliteetti sijoituksella on, sitä enemmän sen tuotto vaihtelee ja sitä isompi on sen riski.

Sharpen luku
Sharpen lukua käytetään sijoituksen menestyksen mittaamiseen. Sharpen luku kertoo paljonko sijoitus saavutti tuottoa yli riskittömän koron suhteessa volatiliteettiin. Mitä korkeampi Sharpen luku sijoituksella on, sen parempi on sijoituksen tuotto suhteessa sen sisältämään riskiin.

Vastuunrajotus: Tässä katsauksessa olemme pyrkineet tuomaan esille sijoittajalle merkityksellistä tietoa lyhyestä tuotteesta. Sijoituspäätöstä ei tule perustaa yksinomaan tämän katsauksen tietoihin. Tutustu myös vakuutuksen tuoteselosteisiin, vakuutusehtoihin sekä sijoituskorin sääntöihin. Katsaus kertoo julkaisuhetken tilanteesta ja tieto voi vanhentua hyvin nopeasti. Emme vastaa katsauksessa esitettyjen tietojen mahdollisista puutteista tai virheistä emmekä tietojen käytöstä aiheutuneista välittömistä tai välillisistä vahingoista.

LähiTapiola Varainhoito Oy Revontulentie 7, 02010 LÄHITAPIOLA

lahitapiola.fi

Liite 4 Vauras 25 sijoituskorin säännöt

LähiTapiola Vauras 25 –sijoituskorin säännöt

Avaintiedot

Sijoituskorin nimi: LähiTapiola Vauras 25
Sijoituskorin omistaja: LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
Sijoituskorin omaisuudenhoitaja: LähiTapiola Varainhoito Oy

LähiTapiola Vauras 25 -sijoituskorin säännöt

1 § Sijoituskori

Sijoituskorin nimi on LähiTapiola Vauras 25, (jäljempänä sijoituskori).

Sijoituskori on LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön (jäljempänä vakuutusyhtiö) määrittelemään sijoitussidonnaisen vakuutukseen tai kapitalisaatiosopimukseen (jäljempänä vakuutus) liitettävissä oleva sijoituskohde. Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan näissä säännöissä myös kapitalisaatiosopimuksen omistajaa.

Sijoituskori on vakuutusyhtiön omistama sijoitussalkku, jonka varat sijoitetaan alla olevan sijoitusstrategian mukaisesti. Sijoituskorin hoidosta vastaa vakuutusyhtiön nimeämä omaisuudenhoitaja.

Vakuutuksenottajalla ei ole omistus- tai muita oikeuksia sopimukseen liitettyyn sijoituskoriin, sen osuuksiin eikä sijoituskorissa olevaan omaisuuteen.

Sijoituskori ei jaa tuottoa, vaan sijoitusten mahdollinen tuotto lisätään sijoituskorin arvoon.

2 § Sijoituskorin sijoitusstrategia

Sijoitusstrategia pohjautuu sijoituskorin hoitavan omaisuudenhoitajan sijoituskäytännöihin. Sijoitukset pyritään kohdentamaan osake-, korko ja hyödykemarkkinoille, joilla on parhaat tuottonäkymät. Sijoitustoiminnan tavoitteena on kasvattaa sijoituskorin arvoa pitkällä aikavälillä. Vakuutusyhtiö tai sen valitsema omaisuudenhoitaja eivät ole vastuussa sijoituskorin arvonkehityksestä eivätkä sijoituskorin mahdollisesta arvon alentumisesta.

LähiTapiola Vauras 25 sijoittaa varansa maailmanlaajuisesti omaisuudenhoitajan valitsemiin kansainväli-

sille osake- korko ja hyödykemarkkinoille sijoittavien sijoitus- ja erikoissijoitusrahastojen, pörssinoteeratujen sijoitusrahastojen (ETF) sekä yhteissijoitusyri-tysten osuuksiin. Sijoituskori voi sijoittaa myös LähiTapiola Varainhoito Oy:n hallinnoimiin sijoitusrahastoihin ja erikoissijoitusrahastoihin. Lisäksi sijoituskori voi sijoittaa johdannaissopimuksiin sijoitusten suo-jaamistarkoituksessa.

Sijoitusten pääpaino on korkosijoituksissa. Osakesijoitusten osuus on neutraalitalanteessa noin 25 %:a sijoituskorin arvosta. Osakesidonnaisten instrumenttien osuus sijoituskorin varoista voi vaihdella 0-50 %:n välillä.

3 § Sijoituskorin sääntöjen muuttaminen

Vakuutusyhtiöllä on oikeus muuttaa sijoituskorin sääntöjä. Vakuutusyhtiö ilmoittaa sijoituskorin olennaisista sääntömuutoksista vakuutuksenottajalle.

4 § Sijoituskorin ja sijoituskoriosuuden arvon laskeminen

Sijoituskorin arvo lasketaan vähentämällä sijoituskorin varoista sen velat, kuten sijoituksiin liittyvät kulut.

Sijoituskorin omistamat sijoituskohteet arvostetaan niiden markkina-arvoon. Jos markkina-arvoa ei ole saatavissa, sijoituskohteet arvostetaan viimeisimpään saatavilla olevaan arvoon. Jos sijoituskohteelle ei ole edellä mainitulla tavalla saatavissa käypää markkina-arvoa, ne arvostetaan seuraavasti: Mikäli omaisuudenhoitaja katsoo, että sijoituskorissa olevan sijoitusrahasto- tai yhteissijoitusyrityksen osuuden viimeksi julkaistu arvo ei vastaa todellista markkina-arvoa (esim. vakavassa markkinahäiriötilanteessa tai arvonlaskennan viivästyessä), voidaan sijoituskohteen arvo laskea sen kehitystä kuvaavan indeksin avulla. Tällöin indeksin suhteellista arvonmuutosta käytetään arviona sijoituskohteen olevan sijoitusrahasto- tai yhteissijoitusyrityksen osuuden suhteellisesta arvonmuutoksesta.

Sijoituskorin arvo lasketaan jokaiselle sellaiselle päivälle, jolloin talletuspankit ovat Suomessa yleisesti avoinna (pankkipäivä). Sijoituskorin arvo ilmoitetaan euroina.

Sijoituskoriosuuden arvo on sijoituskorin arvo jaettuna liikkeessä olevien sijoituskoriosuuksien määrällä.

Sijoituskorin ja sijoituskoriosuuden arvon vahvistaa omaisuudenhoitaja ja arvot on saatavissa vakuutusyhtiöstä arvonlaskennan valmistuttua.

5 § Sijoituskoriosuuksien merkintä ja lunastus
Sijoituskoriosuuksien merkinnällä tarkoitetaan Vakuutusnottajan vakuutukseen maksaman uuden maksun tai olemassa olevien säästöjen sitomista sijoituskorin osuuden arvoon.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus olla hyväksymättä sijoituskoriin tehtäviä merkintöjä.

Sijoituskoriosuuksien lunastuksella tarkoitetaan vakuutusnottajan vakuutusyhtiölle esittämään irtisanomisasiirtoon, säästönsiirtoon tai säästönsiirtoon perustuvaa, vakuutusyhtiön toteuttamaa vakuutuksen säästöjen irrottamista sijoituskorin arvonkehityksestä.

Vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus ja nostaa sijoituskoriin liitetyt säästönsä vakuutuksen ehtojen mukaisesti.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus rajoittaa sijoituskorin osuuksien lunastuksia tai merkintöjä mikäli rajoitus katsotaan tarpeelliseksi muiden vakuutusnottajien etujen suojelemiseksi.

6 § Sijoituskorin sijoitustoiminnasta aiheutuvat kustannukset

Sijoituskorin hoitamisesta peritään hallinnointipalkkiota, joka on 1,2 % p.a. (jaettuna 365:llä). Palkkiota peritään niiltä päiviltä, jolloin sijoituskorin osuuden arvon päivämuutos ennen palkkion perimistä on kuuden desimaalin tarkkuudella suurempi kuin 0 %:a. Peritty palkkio pienentää koriosuuden arvoa.

Hallinnointipalkkio peritään myös päiviltä, jotka eivät ole pankkipäiviä, mikäli edeltäneen pankkipäivän ja seuraavan pankkipäivän välinen sijoituskorin osuuden arvonmuutos ennen palkkion perimistä on kuuden desimaalin tarkkuudella suurempi kuin 0 %:a.

Sijoituskorin sijoituskohteiden hoitamisesta voi syntyä kuluja, kuten sijoituskohteina olevien sijoitusrahastojen mahdolliset merkintä-, lunastus-, säilytys- ja hallinnointipalkkiot, kaupankäyntikulut, sijoitus-

kohteiden maksamat mahdolliset verot ja muut julkisoikeudelliset maksut.

LähiTapiola Varainhoito Oy:n hallinnoimista rahastoista sijoituskori ei maksa merkintä- eikä lunastuspalkkioita.

Sijoituskorin sijoituskohteiden mahdollisesti perimät palkkiot on huomioitu Sijoituskorin arvonlaskennassa eikä niitä veloiteta erikseen.

8 § Sijoituskorin päättymisen

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lopettaa sijoituskorin toiminta.

Liite 5 Vauras 25 sijoituskorin esite

LähiTapiola Vauras 25

Tämä esite sisältää tärkeää tietoa sijoitusvakuutukseen liitettävissä olevasta sijoituskorista, sen luonteesta ja siihen liittyvistä riskeistä. Tutustu sekä sijoituskorin esitteeseen että sääntöihin ennen sijoituspäätöksen tekemistä.

Avaintiedot

Sijoituskorin nimi	LähiTapiola Vauras 25
Sijoituskorin omistaja	LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
Sijoituskorin omaisuudenhoitaja	LähiTapiola Varainhoito Oy

Sijoituskori on LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön määrittelemään sijoitussidonnaisen vakuutukseen tai kapitalisaatiosopimukseen liitettävissä oleva sijoituskohde. Sijoituskorin arvonkehitykseen voi sijoittaa vain edellä mainittujen sopimusten välityksellä. Vakuutusentottajalla ei ole omistus- tai muita oikeuksia Sijoituskoriin, sen osuuksiin eikä Sijoituskorissa olevaan omaisuuteen.

Sijoitustoiminnan tavoite

Sijoituskorin sijoitusstrategia pohjautuu omaisuudenhoitajan sijoituskäytännöihin. Sijoitukset pyritään kohdentamaan markkinatilanteen mukaisesti korko-, osake- ja hyödykemarkkinoille, joilla on parhaat tuotontähdätykset. Sijoitustoiminnan tavoitteena on kasvattaa Sijoituskorin arvoa pitkällä aikavälillä. Vakuutusyhtiö tai omaisuudenhoitaja eivät ole vastuussa sijoituskorin arvonkehityksestä eivätkä sijoituskorin mahdollisesta arvonalentumisesta.

Sijoituskori sopii vakuutusentottajalle, joka tavoittelee korkomarkkinoita parempaa tuottoa, mutta osakemarkkinoita tasaisempaa arvonkehitystä.

Sijoituspolitiikka ja sijoitusinstrumentit

Sijoituskori sijoittaa varansa maailmanlaajuisesti korko-, osake- ja hyödykemarkkinoille. Sijoitusinstrumentteina käytetään sijoitus- ja erikoissijoitusrahastoja, pörssinoteerattuja sijoitusrahastoja (ETF), pörssinoteerattuja hyödykkeitä (ETC) sekä yhteissijoitusrytysten osuuksia. Sijoituskori voi sijoittaa LähiTapiola Varainhoito Oy:n ja muiden rahastoyhtiöiden hallinnoimiin sijoitusrahastoihin ja erikoissijoitusrahastoihin. Lisäksi sijoituskori voi

sijoittaa johdannaisopimuksiin sijoitusten suojaamistarkoituksessa esimerkiksi valuuttakurssiriskiltä suojautumiseen. Sijoitustoimintaa ei ole rajattu maantieteellisen alueen, toimialan tai sijoitustyylin perusteella. Sijoituskorin käyttämien sijoitusinstrumenttien kuvaukset ovat luettavissa vakuutuksen tuoteselosteeseen liitteestä.

Sijoituskori ei ota lainaa. Sijoituskorilla ei ole vertailuindeksiä eikä indeksi ohjaa Sijoituskorin sijoitustoimintaa. Sijoituskori ei jaa tuottoa, vaan sijoitusten mahdollinen tuotto kasvattaa sijoituskorin arvoa. LähiTapiola Vauras 25 -sijoituskori sopii pitkäaikaiseksi sijoitukseksi. Suositeltava sijoitusaika on vähintään kolme vuotta, kuitenkin markkinatilanne huomioon ottaen.

Osakemarkkinaa ja osakenäkemykseen liittyvät riskit
 Osakemarkkinaa liittyä aina riski sijoituksen markkina-arvon heilahteluista. Riskiin vaikuttavat osakemarkkinoiden yleinen kehitys sekä riski sijoituskäytännön epäonnistumisesta. Osakemarkkinoihin liittyviä riskejä pyritään pienentämään hajauttamalla varat sijoituskäytännöstä noudattaen maailmanlaajuisesti ja eri toimialoille.

Korkomarkkinaa ja korkonäkemykseen liittyvät riskit
 Korkomarkkinaa liittyä aina riski sijoituksen markkina-arvon heilahteluista. Riskiin vaikuttaa korkomarkkinoiden yleinen kehitys sekä riski korkonäkemyksen epäonnistumisesta. Korkosijoitukseen liittyä aina korkoriski ja usein myös luottoriski.

Korkoriski tarkoittaa yleisen korkotason muutosten vaikutusta korkoinstrumenttien arvoon ja siten myös sijoituskorin arvoon. Korkojen noustessa korkoinstrumenttien arvo laskee ja päinvastoin. Korkoriskiä hallitaan mm. hajauttamalla varat eri talousalueille. Luottoriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa korkoinstrumenttien liikkeeseenlaskijat, takaajat tai muut osapuolet eivät suoriutuisi lainan korkojen tai pääoman takaisinmaksusta. Luottoriskiä hallitaan hajauttamalla varat useiden liikkeeseenlaskijoiden korkoinstrumentteihin.

Valuuttakurssiriski ja johdannaisten käyttö
 Euroalueen ulkopuolisiin sijoituksiin voi sisältyä valuuttakurssiriski, joka vaikuttaa lopulliseen euromääräiseen tuottoon. Valuuttakurssiriskiltä suojautumiseen käytetään

tään valuuttajohdannaisia omaisuudenhoitajan strategisen valuuttanäkemyksen mukaisesti.

Likviditeettiriski ja arvopaperimarkkinoiden toimivuuteen liittyvät riskit

Sijoituskorin likviditeettiriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa sijoitusinstrumentteja ei saada muutettua käteiseksi normaalissa aikataulussa ja/tai kohtuulliseen hintaan. Likviditeettiriski on korkea silloin, kun kyseisellä sijoitusinstrumentilla käydään vain vähän kauppaa.

Osto tai myynti huonossa likviditeettitilanteessa voi vaikuttaa kauppahintaan voimakkaasti. Likviditeettiriski voi toteutua myös siksi, että kaupankäynti sijoitusinstrumentilla ei ole mahdollista markkinapaikan toimintakatkosten vuoksi. LähiTapiola Vauras 25 -sijoituskorissa likviditeettiriski on normaalissa markkinatilanteessa pieni.

Likviditeettiriskin ja arvopaperimarkkinoiden toimivuuteen liittyvien riskien toteutuminen voi vaikuttaa sijoituskorin arvonkehityksen lisäksi sijoituskorista tehtävien lunastusten aikatauluun.

Sijoituskorin tuotto-riski-suhde

Sijoituskori kuuluu riskiluokkaan kolme, koska se sijoittaa osan varoistaan osake- ja hyödykemarkkinoille, joihin liittyvät tyypillisesti korkeat tuotto-odotukset ja suuret riskit.

Sijoituskorin kulut

Sijoituskorin hallinnointipalkkio enintään 1,2 % p.a.	Sijoituskorin hallinnointipalkkio peritään vain niiltä päiviltä, jolloin Sijoituskorin arvonkehitys on positiivinen. Sijoituskorin hallinnointipalkkio vähennetään sen arvosta.
Arvio kokonaiskuluista (hallinnointipalkkio + sijoituskorin käyttämien sijoitusinstrumenttien kulut) 1,0 %–2,2 % p.a.	Sijoitusinstrumenttien kokonaiskulut on arvio vuoden kokonaiskuluista. Sijoitusinstrumenttien kulut eivät sisällä niiden kaupankäyntikuluja. Toteutuneet kokonaiskulut voivat ylittää tai alittaa arvion.
Muut kulut	Vakuutusosentajan saamaan tuottoon vaikuttavat lisäksi Vauras-palvelukonseptin ja vakuutuksen kulut. Saat lisätietoa vakuutuksen hinnastosta ja LähiTapiola Pankin hinnastosta.

Aiempi tuotto- tai arvonkehitys

Sijoituskorin toiminta on alkanut 10.2.2011.

Lisätietoa Sijoituskorin arvonkehityksestä saat kuukausikatsauksesta. Sijoituskorin historiallinen tuotto ei ole tae tulevasta arvonkehityksestä.

Liite 7 Lupa julkaista LähiTapiolan materiaalia

Viitanen Mikko

Lähtettäjä: Puisto Taina
Lähetetty: 13. maaliskuuta 2014 11:38
Vastaanottaja: Viitanen Mikko
Aihe: VS: Opinnäytetyöstä

Moikka!

Kun sinulla on ajatuksena käyttää vain sellaista materiaalia jota asiakkaana saat käyttöösi, niin sellaiseen ei erillistä lupaa tarvitse. Kulut löytyvät tuoteselosteesta ja sijoituskorin materiaaleista. Palaa asiaan, mikäli päädyt jostain syyistä sisäisen materiaalin käyttöön. Tsemppiä tutkimiseen ja kirjoitteluun!

Terveisin
Taina

Lähtettäjä: Viitanen Mikko
Lähetetty: 10. maaliskuuta 2014 15:14
Vastaanottaja: Puisto Taina
Aihe: VS: Opinnäytetyöstä

Hei,

Näiden lisäksi tarvitsen myös luvan kulutietojen käyttöön. Nämähän taitaa löytyä tuoteselosteesta/ehdoista? Onko jotain sellaisia tietoja, mitä ei saa julkaista?

Ystävällisin terveisin

--

Mikko Viitanen
Pankkineuvoja
Pankki- säästö- ja sijoituspalvelut
LähiTapiola Pankki Oyj

Tikkurilan toimisto
Kielotie 7, 01300 Vantaa

Puh. (09) 453 3688, 040 180 5929
mikko.viitanen@lahitapiola.fi

Lähtettäjä: Puisto Taina
Lähetetty: 10. maaliskuuta 2014 15:10
Vastaanottaja: Viitanen Mikko
Aihe: Opinnäytetyöstä

Moikka Mikko!

Sen verran vielä tarkentaisin sitä kysymystäsi opinnäytetyöhön liittyen, että oliko ajatuksenasi käyttää vertailuun vain sellaista materiaali, joka on asiakkaalla saatavilla? Eli tarjousta ja korin katsausta?

T.Taina

Liite 8 Tarjouspyyntö tiedon keruussa varainhoitopalveluista

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Tarjouspyyntö

1

26.3.2013

Opinnäytetyö

Varainhoitopalvelut piensijoittajalle.

Olen Laurea ammattikorkeakoulun opiskelija. Opiskelen liiketalouden linjalla tradenomin-tutkintoa. Teen opinnäytetyötäni vertaillen suoria osakkeita ja rahoituslaitosten tarjoamia varainhoitopalveluita piensijoittajalle. Pyytäisin mahdollisen vertailun toteuttamiseksi teiltä tarjousta seuraavilla tiedoilla.

- Mikko Viitanen 300780-0774
- Purotie 11, 03300 Otalampi
- Sijoitussumma 50 000 EUR

Vertailun tekemiseksi tarjouksesta tulisi selvittää seuraavat seikat.

- Hinnoittelu
- sijoituskohteen kehitys n. 3 vuoden ajalta tai tuotteen alusta asti mikäli lyhyempi kuin 3 vuotta.
- Sijoituskohteen riskitaso varovainen. Mahdollisessa yhdistelmäratkaisussa allokaatio n. 20-30% osakkeissa ja 70-80% korkotuotteissa.

Tarjouksen voi lähettää minulle sähköpostiin skannattuna tai lähettää minulle kirjeenä kotiosoitteeseen. Tarvitsen myös kirjallisen luvan, että voin kyseistä tarjousta ja mahdollista tuoteselostetta ja ehtoja julkaista opinnäytetyössäni. Vastaavasti voitte rajata myös tiedot, mitä en saa julkaista.

Ystävällisin terveisin

Mikko Viitanen
040 180 5929
Purotie 11, 03300 Otalampi
mikko.viitanen@laurea.fi